PRADEDAMA INVAZIJA EUROPOJ

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Metams

LAISVĖ

V

THE LITHUANIAN DAILY

No. 209 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Rugsėjo-Sept. 4, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

KRISLAI

Baisios Skaitlinės.
Klaidinga Unijos Vadovybė.
Nachališkumo Pavietrė.
Reikia Pasiskubinti.

Rašo **A. BIMBA**

Jokia kita žmonių grupė nėra taip skaudžiai nukentėjus šiame kare, kaip žydai. Skaitai pranešimus iš Europos ir šalti šiurpuliai purto. Penki milijonai iššudyta arba išdeportuota!

Fašizmas nelaimė visos žmonijos, bet šimteriopai didesnė nelaimė žydams. Atrodo, kad tarpe jų turėtų būti didžiausia vienybė prieš fašizmą. Bet tokios vienybės nėra.

Tarpe žydų yra stipri menševikų veislė, kuri nei kiek ne geresnė už lietuviškus grigaitinius-michelsoninius vienybės ardytojus. Kur jie pasisuka, ten pasėja neapykantą ir pasidalinimą.

Menševizmas tapo, ypač kas liečia žydus, stipriausias fašizmo įrankis.

Skaitau International Ladies Garment Workers unijos organą "Justice" rugsėjo 1 dienos. Redaktorius įdėjęs ilgą editorialą apie New Yorko Darbo Partijos reikalus. Tai, žinoma, unijos lyderio Dubinskio politika.

Justice griežtai išeina prieš Hillmano planą perorganizuoti Darbo Partiją, sugrąžinant ją darbo unijoms.

Darbo unijos Darbo Partiją suorganizavo, bet grupė svetimų elementų pasigrobė jos aparatą. Unijos privalo vėl paimti partiją į savo rankas.

Toks Hillmano planas. Planas labai išmintingas. Bet sukniasiuvių unijos lyderiai jį atmeta ir pasmerkia!

Vadinasi, unijos vadai — prieš unijas!

Bet reikia tikėtis, kad Darbo Partija bus išgelbėta iš merdėjimo ir dabartinės reakcinės Rose-Counts vadovybės. Unijos ją paims ir padarys vyraujančiu faktoriumi New Yorko politikoje.

Desperacijon įpuolę lietuviški "tarybininkai" bandė įvesti Amerikos lietuvių gyveniman tokį nachališkumą ir politinį chuliganizmą, apie kokį prieš kelius metus niekas nė sapnuoti nesapnavo. Jų tie boikotai Brooklyne, jų tos provokacijos Waterburyje prieš pažangiuosius lietuvius bus Amerikos lietuvių istorijoje juodžiausias lapas.

Bet, žinoma, mūsų visuomenė yra tolerantiška ir tam tarybininkų chuliganizmui nepritarė. Nieko jie nepešė. Tik patys nusimaskavo.

Tai labai puikiai tapo įrodyta Brooklyne renkant delegatus į Pittsburgho konferenciją. Visur Laučkos, Tysliavos ir Stilsonai gavo per nosį.

Kasė duobę kitiems, bet patys jon sudribo.

Jau ruošiamas antras siuntinys dovanų lietuviams Sovietų Sąjungoje. Pundelių Vajaus Komitetas laikė susirinkimą ir nutarė, ko ir už kiek bus nupirkta už gautas aukas su pasveikinimais lietuvių tautos kovotojams.

Manoma, kad siuntinys galės išeiti dar šį mėnesį. Ims keletą dienų supirkimui daiktų.

Taipgi yra gauta keliolika pundelių. Kurie žadate pundelius sudaryti, tuojaus tatai padarykite ir pasiskubinkite atsiųsti.

Moterų kliubai, kurie turite mezginių, taipgi nebeatidėliokite pasiuntimo.

Berlyno radijas paskelbė, kad anglai jau užėmė Reggio Calabria miestą, pietinėje Italijoje.

SOVIETAI ATKARIAVO SUMY IR DAUG KITŲ TVIRTUMŲ

Įkaltinti Mussolinio Valdininkai Kaip Vagys ir Sukčiai

Romos radijas pranešė, jog teisman patrauktas Mussolinio žentas, grafas Ciano, buvęs Italijos užsienių reikalų ministeris, ir jo pati Edda už šmugelius ir suktybes. Taipgi užvesta bylos prieš kitus buvusius ministerius ir aukštus Mussolinio valdininkus. Jie yra kaltinami, kad naudojo savo valdines vietas asmeniškam turtų krovimuisi visokiais kreivais būdais.

Kaip neseniai pranešta, vien tik Ciano buvo iš anksto pasidėjęs 16 milionų dolerių užsieniniuose bankuose.

DAR 206 TONAI BOMBŲ JAPONAM NAUJ. GUINEJOJ

Australija, rugs. 3.—Jungtinių Valstijų ir Australijos lakūnai vienu žygiu paleido 206 tonus bombų į karinį japonų centrą Madange, Naujojoj Guinejoj, ir susprogdino įvairias priešų patalpas, gazolino ir amunicijos sandėlius.

Be to, buvo 90,000 kulkų iššauta iš Talkininkų lakūnų kanuolių ir kulkasvaidžių į japonų taikinius. Nei vienas japonų lėktuvas nepakilo pasipriešint.

Amerikiečiai-australai neseniai sunaikino 360 priešų lėktuvų Wewake, netoli Madango.

Būsią dar Eilė Įsiveržimų Europon

Sicilija. — Associated Press, amerikiečių žinių agentūra, teigia, kad dabartinis anglų įsiveržimas Italijon, tai esąs tik vienas iš kelių įsiveržimų, kuriuos Talkininkai darysią Europos žemynan prieš Hitlerį.

Bet anglų-amerikiečių karininkai nesitiki greitu laiku parblokšt Italiją.

Talkininkų Kaip Draugų Atsišaukimas į Italus

Alžyro radijas itališkai atsišaukė į Italijos gyventojus, kad jie kaip draugus pasitiktų Talkininkus įsiveržiančius Italijon.

Šis radijas priminė, kaip seniau italai priėmė savo revoliucinį patrijotą Garibaldį, tautiniai-demokratinį jų laisvintoją; sako, Talkininkai dabar ateina, kaip nauji jūsų laisvintojai.

SIAUČIA MŪŠIAI TARP ĮSIVERŽUSIŲ ITALIJON ANGLŲ IR NACIŲ-ITALŲ

Šiaur. Afrika, rugs. 3.—Talkininkų komanda pranešė, jog anglų ir kanadiečių kariuomenė įsiveržė į pietinę Italiją penktadienį 4:30 val. iš ryto pagal tenaitinį laikrodį (arba ketvirtadienį 10:30 val. naktį pagal Amerikos rytinių valstijų laikrodį.

Jungtinių Valstijų ir Anglijos karo laivai ir lėktuvai pridengė Talkininkų motorines valtis ir laivus, bekeliant jiem anglų-kanadiečių kariuomenę iš Sicilijos į pietų Italiją. Amerikos ir Anglijos kanuolės iš šiauriniai-rytinio Sicilijos salos kampo, pildamos ugnį per poros mylių jūros rankovę, praskynė kelią anglams išlipti krantan. Talkininkų artilerijos baražas tuo tarpu, šaudant viršum išlipusių anglų-kanadiečių, sudarė šovinių užlaidą toliau, kad apsaugot saviškius, užkertant kelią fašistų atakai prieš juos.

Besiveržiant anglam Italijon naktį, nebuvo jokios kitos šviesos kaip tik žvaigždės.

Netrukus po anglų išsikėlimo Italijon užvirė kautynės tarp jų ir vokiečių-italų. Išsivystė įtūžę mūšiai, kurie ir dabar tebesiaučia.

Pirmieji oficialiai pranešimai nieko nesako apie Jungtinių Valstijų karių veržimąsi Italijon, minėdami tiktai Amerikos oro jėgas ir laivyną tame žygyje. Taigi suprantama, kad amerikiečiai laikomi Sicilijoj kaip rezervai (atsarginiai) tolesniems veiksmams prieš Italiją, arba gal jie bus pasiųsti įsiveržt kiton sritin prieš fašistų Ašį.

Amerikos generolas Eisenhower yra vyriausias Talkininkų komandierius ir kovai Italijoje.

Priešai iš Anksto Žinojo Apie Įsiveržimą, Bet Nepajėgė Jo Atremti

Berlyno ir Romos radijai jau bent per savaitę pirm įsiveržimo Italijon skelbė, jog anglai ir amerikiečiai telkia daugybę savo laivų ir valčių veržtis į Italiją. Taigi hitlerininkai žinojo apie ateinantį jų užpuolimą Italijos sausumoje; bet jie nepajėgė atremt užpuolimo.

Didžiuliai Mūšiai Siaučia

Penktadienio rytą Romos radijas pranešė, kad Talkininkai įsiveržė į Calabriją, arčiausią Sicilijai Italijos provinciją. Roma sakė, jog tuojaus prasidėjo didžiuliai karo veiksmai.

Tuo tarpu Amerikos ir Anglijos bombanešiai audringai sprogdino ir degino fašistų lėktuvų aikštes, geležinkelių stotis ir kitus įrengimus pietinėje Italijoje, Neapolio ir Bolognos srityse ir šiaurinėje Italijoje.

ANGLŲ KOMANDŲ ŽYGIAI ITALIJON

Anglų smarkuoliai-komandos, keliais atvejais pirmiau įsibriaudami pietinėn Italijon, susprogdino įvairius svarbius karinius pastatus tenai ir pabėgo.

TAI DAR NE ANTRAS FRONTAS, SAKO GEN. EISENHOWERIO ŠTABAS

Šiaur. Afrika, rugs. 3.—Generolo Eisenhowerio štabas pareiškė, jog dabartinis įsiveržimas Italijon tai nėra joks antras frontas, bet tiktai tęsimas to paties žygio, kuriuom fašistinė Ašis buvo nušluota Šiaurinėje Afrikoje ir Sicilijoje.

ANGLAI ĮSITVIRTINA ITALIJOJ

Pirmieji pranešimai rodo, jog anglų-kanadiečių kariuomenė, įsiveržus pietinėn Italijon, įsitvirtino pajūrinėse pozicijose; niekur nepasitraukė atgal, bet grumiasi pirmyn, nugalėdami nacių-italų pasipriešinimus.

BOMBARDUOJA BRENNER TARPKALNĘ

Amerikos ir Anglijos lėktuvai, be kitko, bombardavo tiltus ir kitus punktus Brenner tarpkalnėje, tarp Austrijos ir Italijos. Per šią tarpkalnę naciai siuntė savo kariuomenę į šiaurinę Italiją.

London.— Anglų komanda, pranešdama apie įsiveržimą Italijon, sakė, jog bus pavesta labai svarbi ir sunki pareiga Septintajai Amerikos armijai, šiuo tarpu esamai Sicilijoje.

Franko Siunčia Daugiau Ispanų Karan Prieš Sovietus

Berlyno radijas ketvirtadienį pranešė, jog Vokietijon atvyko dar vienas Ispanijos "savanorių batalionas, daugiau kaip 1,000 vyrų," kelionėje frontan prieš Sovietus.

Nors Anglijos ambasadoriui Samueliui Hoare'ui pareikalavus, generolas Franco, Ispanijos diktatorius, žadėjo atšaukt savo kariuomenės "Mėlynąją" diviziją iš Rusijos fronto, bet Franco siunčia dar daugiau savo karių frontan prieš Sovietus, kaip patys naciai liūdija.

KODĖL VOKIEČIAI NUŽUDĖ BULGARŲ KARALIŲ BORISĄ

Istanbul, Turkija.— Nacių agentai nužudė Bulgarijos karalių Borisą todėl, kad jis sakė vienam iš savo ministerių: Jeigu Italija prašys Talkininkų taikos ir jie suteiksią jai paliaubas, tai ir aš 48-nių valandų eigoje prašysiuos taikytis su Talkininkais. Taip sako bulgarų žinios atėjusios Turkijon.

Nacių pakalikai Bulgarijos valdžioje išdavė Hitleriui tą karaliaus pareiškimą. Tuomet Hitleris pasišaukė karalių ir pareikalavo, kad Bulgarija paskelbtų karą Sovietų Sąjungai ar bent duotų savo armiją kaipo vokiečių sargus-policininkus Graikijoje, vieton pasitraukusių iš ten italų.

Karalius Boris atmetęs šiuos reikalavimus ir todėl tapęs nužudytas, kaip kad praneša United Press iš Turkijos.

Nusiminimas Prislėgė Italijos Valdžią

London, rugs. 3.— Pranešama, jog Italijos valdžia tapo giliai sudrebinta anglų įsiveržimu į ją. Pakyla dar platesni minių sąjudžiai, išstojimai prieš vokiečius su reikalavimais tuojaus taikytis su Amerika ir Anglija. Maršalo Badoglio valdžia esanti prislėgta desperatiško nusiminimo ir nežinanti ko griebtis.

Badoglio įsakymu tapo areštuoti gen. maršalas de Bono, maršalas Ugo Cavallero ir gen. E. Galbiati, buvęs fašistų milicijos galva.

Sovietai Perkirto Kijevo-Briansko Gelžkelį; Paėmė Visą Eilę Svarbių Miestų

London, rugs. 3.— Penkios Raudonosios Armijos, galingai besiveržiančios pirmyn į vakarus prieš vokiečius, užėmė svarbų miestą, geležinkelių centrą Sumy; perkirto priešams Briansko-Kijevo geležinkelį; sutriuškino naujus nacių pastiprinimus Smolensko fronte, kur sovietiniai kovūnai pažygiavo dar 6 mylias pirmyn ir dasigrūmė iki 40 mylių nuo šio miesto, o Doneco Baseine, pietuose, nubloškė priešus atgal 40 mylių ilgio frontu ir atvadavo eilę fabrikinių miestų su geležinkelių centrais,— kaip praneša Associated Press.

Premjeras maršalas Stalinas įsakė kanuolių salvų šūviais Maskvoj pagerbti Sumy atvadavimą. Sumy miestas yra keturių geležinkelių mazgas ir buvo viena iš stipriausių Hitlerio tvirtumų, 90 mylių į šiaurvakarius nuo Charkovo.

Tuo pačiu laiku raudonarmiečiai užėmė miestus Jampolį ir Krolevecą su stotimis geležinkelio, einančio iš Briansko į Konotopą ir Kijevą, perkirsdami svarbiausią vokiečiams susisiekimą tarp centralinio ir pietinio frontų.

IŠLAISVINTA SVARBŪS CENTRAI

Doneco Baseine sovietiniai kovūnai atėmė iš hitlerininkų pramonės centrus Lisičanską, Vorošilovską su geležinkelių stotimis, Čistiakovą, Slaviano-Serbską ir kitus miestus. O Azovo Jūros pakrantėse raudonarmiečiai paėmė Budenovkos miestą ir damaršavo iki 20 mylių nuo Mariupolio, svarbiausio jūros uostamiesčio, dar tebesamo vokiečių naguose.

Priešiška propaganda pasakoja, kad vokiečiai, girdi, abelnai traukiąsi 600 mylių frontu linkui Dniepro upės, bet oficialiai Sovietų pranešimai pabrėžia, kad jie visur atkakliai priešinasi, tačiaus yra sumušami ir tiktai jėga grūdami atgal.

DAR ŠIMTAI VIETOVIŲ ATVADUOTA

Vakar daugiau kaip 9,000 vokiečių tapo užmušta ir per dieną atimta iš jų apie 250 miestų, miestelių ir kaimų, o per dvi paskutines dienas išlaisvinta nuo nacių 550 įvairių gyvenamų vietų.

Sovietų atgriebtas Krolevec su geležinkelio stočia stovi tiktai už 25 mylių nuo svarbaus geležinkelių mazgo Konotopo. Kuomet Konotopas būtų paimtas, tai Raudonoji Armija galėtų dar pavojingiau iš šono grumoti naciams Brianske.

"Sovietiniai kovūnai be jokios atlaidos kerta priešui vis naujus ir naujus smūgius, neduoda jam atsigriebti bei, pasiliuosavus nuo mūšių, pasitraukti ir sudaryti sau naujas apsigynimo pozicijas," sako oficialis Sovietų pranešimas.

Vien Smolensko srityje per dieną buvo 4,000 hitlerininkų užmušta ir 44 jų tankai sunaikinta.

Rugs. 1 d. sovietinės jėgos visuose frontuose išmušė iš veikimo bei sunaikino 108 vokiečių tankus ir nušovė žemyn 51-ną jų lėktuvą.

Gamta Pietinėj Italijoje Palanki Talkininkam

Pietinėje Italijoje, kur įsiveržė anglai-kanadiečiai, yra gana lygumų ir tik nedideli kalnai, daugiausia pajūriuose. Taigi žemės paviršius gana patogus įsiveržėliams. Čia įvalias yra ir geriamojo vandens, kurio labai stigo Sicilijoj.

Sunkiausiai Talkininkams bus tada, kai jie damaršuos iki šiaurinės Italijos, kur aukšti Alpių kalnai tarnauja naciams kaip stipriausios apsigynimo pozicijos.

DIDĖJA AMERIKOS LĖKTUVŲ STATYBA

Washington.— Liep. mėnesį šiemet pastatyta 7,373 lėktuvai, rugpjūtyj 7,700 lėktuvų, o šį mėnesį būsią pastatyta iki 8,000.

ŠĮ PIRMADIENĮ LAISVĖ NEIŠEINA, nes tai legalė Labor Day (Darbo Dienos) šventė.

Jūs Galite Atlikti Savo Pareigą — Padėt Karą Laimėti

Jungtinių Valstijų Geležinkelių Retirement Board reikalauja 2,000 darbininkų ir darbininkių tuojaus. Atsiverskite Help Wanted (Darbininkų Pajieškojimo) puslapį Laisvėje ir perskaitykite tą skelbimą.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN, 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Šholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Darbo Diena

Pirmadienį, rugsėjo 6, mūsų tautinė šventė Darbo Diena (Labor Day). Tai diena pagerbimui darbo, be kurio joks gyvenimas negalimas. Ypatingai šiuo karo metu ši nacionalinė Amerikos šventė įgauna didžiulės reikšmės. Tasai pripažinimas darbui pagarbos nebuvo turtingųjų klasių numestas darbininkams geruoju. Už tą pripažinimą reikėjo kovoti. Tiktai galingas darbininkų balsas privertė legališkai paskirti šventę pagerbimui darbo.

1882 metais United Brotherhood of Carpenters and Joiners unijos įsteigėjas ir darbuotojas Peter J. McGuire pasiūlė darbininkams pradėti kovą už įvedimą nacionalinės Amerikoje šventės pagerbimui darbo ir darbininkų klasės. Daug kas netikėjo tos kovos pasisekimui. Turtingieji ir valdonai numojo ranka.

Bet tai buvo prasidėjęs pats audringiausias klasių kovos istorijos laikotarpis. Prieš metus buvo susiorganizavus Amerikos Darbo Federacija. Kūrėsi unijos. Organizuoti darbininkai kovojo už trumpesnes darbo valandas. Jie iškėlė obalsį aštuonių darbo valandų. Jie nusitarė už aštuonias valandas kovoti neatlaidžiai, imtis aštriausių ir rimčiausių priemonių pasiekimu savo tikslo. Kai kitos priemonės pasirodė nepakankamomis, darbo unijos nusitarė iškovoti trumpesnes darbo valandas **visuotinu streiku.** Buvo nutarta visuotiną streiką pravesti 1886 metų gegužės mėnesio **pirmą dieną.** Streikas įvyko. Streikas apėmė kelius milijonus darbininkų. Pirmoji Gegužės virto darbininkų švente—nei įstatymais, nei valdžios nepripažinta, bet vis tiek šventė. Nuo to laiko kasmet prasidėjo Pirmosios Gegužės apvaikščiojimas.

Darbininkų nebegalima ignoruoti. Iš dalies, kad nutraukus darbininkų dėmesį nuo Pirmosios Gegužės, iš dalies, kad patenkinti seną darbininkų reikalavimą tautinės, legalės darbo pagerbimui šventės, Jungtinių Valstijų Kongresas 1894 metais nutarė tokią tautinę šventę įvesti ir paskyrė pirmąjį pirmadienį rugsėjo mėnesio. Taigi, šiemet sueina 49 devyni metai nuo įvedimo Labor Day. Beveik jau visas pusšimtis metų. Daug kas nuo to laiko pasikeitė. Daug įvyko Amerikoje ir visam pasaulyje. Tasai penkių dešimtų metų laikotarpis pergyveno arba matė didžiausius visoje žmonijos istorijoje sukrėtimus. Dabar gyvename antrą pasaulinį karą — visų didžiausį ir žiauriausį karą, **karą už išgelbėjimą žmonijos nuo fašistinės vergijos, už žmonių ir tautų laisvę.**

Karo reikalai nustelbia viską. Šis karas yra žmonių karas. Laikiniai klasiniai pasidalinimai ir skirtumai dalinai pastumti į šalį. Amerikos organizuoti darbininkai, kuriems taip ilgai ir sunkiai reikėjo kovoti už teisę streikuoti, pradžioje karo savanoriai tos teisės atsisakė per visą karo eigą. To savo pasižadėjimo jie griežtai laikosi. Tai didžiausias Amerikos darbininkų pasiaukojimas. Bet tie darbininkai žino, kad šis pasiaukojimas reikalingas. Jis yra laikinas. Laimėjimui karo reikia paaukoti viskas. Aukojama ne tik teisė streikuoti, bet ir milijonai brangiausių gyvybių.

Darbininkai jau žino, ką reiškia fašizmas. Jie matė fašizmo pavietrę Vokietijoj, Italijoj, Lietuvoje ir kituose kraštuose. Jie pažįsta tokius kraugerius, kaip Hitleris ir Mussolinis, arba Smetona ir Horty. Jie puikiai žino, ką jiems reikštų fašizmo laimėjimas šiame kare. Todėl jie yra pasakę: **Ši sykį fašizmas nepraeis!** Jis ne tik neužkariaus naujų kraštų ir žemių, nebepavergs daugiau žmonių, bet sykį ant visados bus nušluotas nuo žemės paviršiaus!

Tai tokios mintys ir tokie pasiryžimai Amerikos organizuotų darbininkų šiemet ant Labor Day. **Viskas karui. Niekas neturi stovėti ant kelio.** Kovosime ir laimėsime — laimėsime didžiausią kovą žmonijos istorijoj.

Kai 1894 metais buvo paskelbta Labor Day, organizuotų darbininkų armija, palyginamai, buvo dar menkutė. Gal visoje šalyje nebuvo daugiau kaip pusė milijono unijistų. Amerikos Darbo Federacija turėjo viso labo tik apie 275,000 narių. Gi Knights of Labor visai ėjo prie pakrikimo, neturėjo daugiau, kaip 70,000 narių. Dar buvo keletas nepriklausomų unijų, kurios, tačiau, skaitė savo narius tiktai keliais tūkstančiais.

O šiandien? Be galo daug atsiekta ir laimėta. Šiandien Amerikoje turime daugiau kaip 12 milijonų organizuotų darbininkų. Jeigu tačiau vis dar yra milijonai neorganizuotų darbininkų, tai kalti patys darbininkai. Iš valdžios pusės nedaroma jokių trukdymų darbininkams organizuotis. Priešingai, federalė valdžia prezidento Roosevelto vadovybėje dar skatina darbininkus organizuotis.

Organizuotų darbininkų šiandien didžioji silpnybė ir nelaimė yra tik tame, kad jie yra pasidalinę į tris liogerius, į tris didžiulius centrus, kurie negali susikalbėti ir išvien ginti darbo žmonių interesus kaip industrinėje, taip politinėje dirvoje. Jau seniai kalbama apie Amerikos Darbo Federacijos ir C.I.O. vienybę. Jau seniai dedamos pastangos. Bet kol kas vienybės nesimato. Nieko negelbsti nei prezidento Roosevelto priminimai ir raginimai eiti prie darbo unijų organinės vienybės. Ir karo pastangos eitų smarkiau ir sklandžiau, jeigu vietoje tų dviejų, dažnai vienas prieš kitą kariaujančių centrų, būtų tiktai vienas vadovybės ir koordinacijos centras.

Taigi, Labor Day sąjudžiuose bei sąskridžiuose visur turėtų kilti obalsis: **Mes norime organinės unijų vienybės!** Užtenka pasidalinimų ir peštynių!

Kitas didelis Amerikos organizuotų darbininkų susirūpinimas šiuo tarpu yra paaštrėjus politinė padėtis šalyje. Ta padėtis aiškiai atkreipta prieš darbininkus. Reakcija naudojasi darbininkų pasiaukojimu ir pasižadėjimu nestreikuoti. Ji visur kelia galvą. O ypatingai jinai gali didžiuotis savo laimėjimu Jungtinių Valstijų Kongrese. Tasai Smith-Connolly prieštreikinis įstatymas yra didžiausias reakcijos laimėjimas, o skaudžiausias darbininkų pralaimėjimas. Neišgelbėjo darbininkus nuo šio pralaimėjimo nei prezidento Roosevelto nuoširdžiausia talka. Kai jis tą bilių vetavo ir jį pasmerkė, reakcinė klika Kongrese pravarė dviem trečdaliais balsų ir pavertė jį įstatymu be prezidento pasirašymo!

Džiugu, tačiau, kad šitą padėtį ir pralaimėjimą organizuoti darbininkai supranta. Jie žada tuomi pačiu atsimokėti reakciniams kongresmanams. Jie organizuojasi būsimiems rinkimams. Tuose rinkimuose nė vienam kongresmanui nusiris politinė galva. Darbo unijos žada nepraleisti nei vieno atgal į Washingtoną, kuris tiktai buvusiuose Kongreso posėdžiuose pasirodė anoje pusėje barikadų, tai yra, balsavo už Smith-Connolly Bill. Mes tikimės, kad darbininkai laimės ir greitu laiku tasai anti-amerikinis įstatymas bus nušluotas, kaipo didžiausia gėda visai Amerikai.

CHICAGOS ŽINIOS

Vokiečiai Pašovė Orlaivį, Kuriame Buvo J. Urba

Jonas Stanis (nuo 18-tos apylinkės) lankėsi Riverton, Ill., pas tėvus. Šeštadienį užėjęs pamokėti tėvo prenumeratą, pasakojo, kad rivertoniečiai Urbai penktadienį gavę iš Washingtono pranešimą, jog vokiečiai pašovė Amerikos orlaivį, kuriame jų sūnus Jonas Urba skrido.

Tėvai tikėjosi jį greitai pamatyti, nes paskutiniam laiške jiems rašęs, kad jam bereikią dviejų skridimų į Vokietiją ir gaus tada mėnesį atostogų.

Jonas Urba buvo gunneris ir daug skridimų į Vokietiją yra padaręs.

CIO Unija Laimėjo Balsavimus

Continental Can Co., 4633 Grand Ave., darbininkai nubalsavo, kad juos derybose su kompanija atstovaus United Steelworkers of America (CIO) unija. Už CIO uniją balsavo 113 darbininkų, o prieš 47.

Toj įmonėj dirba 197 darbininkai.

Sicilija, Charkovas, Dniepras ir Antras Frontas

Mūsų Pergalė Sicilijoj

Jungtinių Valstijų, Anglijos ir Kanados karinės jėgos laimėjo Sicilijoj. Amerikos vyriausio generolo Eisenhowerio pranešimu, Jungtinių Tautų nuostoliai buvo apie 25,000 užmuštų, sužeistų ir į nelaisvę patekusių, o priešo 167,000. Priešas neteko 32,000 užmuštų ir sužeistų, o kiti paimti į nelaisvę.

Jungtinės Tautos Sicilijoj sunaikino 502 priešo kanuoles, 1,491 lėktuvą ir 260 tankų. Pabaigoj nacių ir italų jėgos pabėgo iš Sicilijos. Sala paimta ir ji gali tarnauti, kaipo bazė iškėlimui mūsų jėgų į pačią Italiją.

Mūsų laimėjimas Sicilijoj yra didelis, bet jis nebūtų buvęs galimas, jeigu Sovietų Sąjungos liaudis nebūtų vedusi virš du metus milžinišką kovą prieš bendrąjį priešą ir jeigu dabartiniu laiku Raudonoji Armija nevestų generalio ofensyvo.

Raudonoji Armija, atmušdama priešo ofensyvą ir pati pereidama į generalį užpuolimą tik nuo **liepos 5 dienos iki rugpjūčio 20 dienos sunaikino 4,600 priešo lėktuvų; 6,400 tankų; 3,800 kanuolių; 20,000 trokų ir virš 1,000,000 fašistų karių, kurių virš 300,000 užmušė.** Ir tai tik Ukrainos fronte, neskaitant priešo nuostolių Novorossiisko, Velikije Luki ir Leningrado frontuose.

Šis palyginimas parodo, kaip sunkiai turi kovoti Raudonoji Armija, prieš kurią sutraukta apie 5,000,000 fašistų ir milžiniška karo technika. Raudonosios Armijos komanda sako, kad mūsų kovos Sicilijoj neatitraukė nei vieno priešo lėktuvo, nei vieno kareivio iš Rytų Fronto ir todėl reikalauja, kad mes atliktume savo pareigas, kaipo talkininkai, kad atidarytume antrą frontą prieš Hitlerį Francijoj ir Belgijoj.

Žiauriausios Kovos Sovietų Fronte

Jau dabar pilnai paaiškėjo, kad prie šių metų nacių ofensyvo jie buvo prisirengę dar su didesnėmis jėgomis, kaip jie puolė Sovietų Sąjungą 1941 ir 1942 metais. Bet Raudonoji Armija tinkamai buvo pasiruošusi. Nuo liepos 5 iki 12 dienos Hitleris vedė baisų ofensyvą prieš Kurską, kur siaurame plote metė 500,000 fašistų su tūkstančiais tankų ir tūkstančių lėktuvų. Ten įvyko žmonijos istorijoj žiauriausios kovos.

Kada didvyringoji Raudonoji Armija perėjo į ofensyvą, tai sudaužymui nacių tvirtumų ir galingų pozicijų Karačievo fronte naudojo po 3,000 kanuolių ant kiekvienos mylios ilgio fronto. Kaip galingos nacių pozicijos, buvo galima spręsti ir iš to, kad tik į keturias savaites Raudonoji Armija neutralizavo arba sunaikino virš 400,000 vokiečių minų!

Viskas ten buvo panaudota iš nacių pusės, kad sulaikyti Raudonąją Armiją: minos, milžinai tankai ir ant ratų plieniniai kubilai, kuriuose užsidarę fašistai su kulkosvaidžiais, ir visoki kiti gudrumai, bet niekas negalėjo sulaikyti laisvos liaudies didvyrius.

Raudonoji Armija paėmė Oriol, Belgorod, Karačiev, Charkov, Taganrog ir kitus miestus ir pergalingai žygiuoja linkui Dniepro upės, kad apsupus vokiečių jėgas Donbase, Krymė, Kubaniuje, kad sunaikinus tuos budelius, kurie tiek daug iššudė Sovietų Sąjungos žmonių.

Krasnodaro srityj hitlerininkai nukankino ir nužudė 17,000 moterų, vaikų ir senelių. Oriol mieste, kada jį išlaisvino Raudonoji Armija, atsidengė baisiausi paveikslai — milžiniški kapai, kuriuos atkasus, rado suverstus krūvomis žmones. Anglų korespondentas Alexander Werth, kuris apžiūrėjo lavonus išvien su amerikiečiais korespondentais, mano, kad Oriol mieste naciai nukankino virš 12,000 žmonių. Kur tik Raudonoji Armija atėjo, ją karštai sveikino iš po nacių išlaisvinta liaudis, bet tuo pat kartu atsidengė baisūs kapai fašistų nukankintų ir nužudytų tūkstančių žmonių!

Kur Gi Antras Frontas?

Kada Hitleris užpuolė Sovietų Sąjungą, tai Anglijos ir Amerikos spauda sakė, kad prabėgs kelios savaitės ir anglai sustiprės ir iš užnugario užpuls Hitlerį. Prabėgo virš pusė 1941 metų ir Anglija neatidarė antro fronto prieš Hitlerį.

1942 metais Londone ir Washingtone lankėsi Sovietų užsienio komisaras Molotovas. Buvo susitarta, kad tuojau bus atidarytas antras frontas. Atsirado žmonių, kurie trukdė jo atidarymą, aiškinosi, būk Anglija ir Jungtinės Valstijos "nepasirengę," kad antrą frontą galės atidaryti tik pavasarį 1943 metais.

Nebuvo antro fronto 1942 metais! Nebuvo jo pavasarį 1943 metais! Nebuvo jo ir vasarą 1943 metais! Dabar jau ateina ruduo. Tie patys "karo strategai" vis aiškina, kad "mes nepasirengę." Iš Washingtono Mr. Constantine Brown rašo, kad "antras frontas nepraktiškas" dalykas, kad antro fronto atidarymas "būtų tik Sovietams pagalba," kad "mes nepasirengę."

Yra kiekvienam aišku, kad jeigu Anglija ir Amerika būtų dar 1942 metais atidarę antrą frontą prieš Hitlerį Europoj, tai iki šiol nacių jau nebūtų. Ypatingai, kada Raudonoji Armija taip skaudžiai sumušė hitlerininkus prie Stalingrado, prie Kaukazo, prie Dono. Nacių tarpe viešpatavo didžiausias nusiminimas.

Ir šiemet, kada susmuko Hitlerio ofensyvas prieš Kurską, kada Raudonoji Armija perėjo prie užpuolimo, atsiėmė Belgorodą, Oriol, Karačievą, Charkovą, Taganrogą ir vysto ofensyvą linkui Dniepro upės, linkui vakarų, tai susidarė tinkamiausia proga Amerikos ir Anglijos armijoms kirsti smūgį priešui iš vakarų. Bet antro fronto ir vėl nėra.

Hitlerininkai ir fašistai gyvena krizį. Raudonosios Armijos ofensyvas ir mūsų pergalė Sicilijoj nuvertė Mussolinį. Balkanuose kunkuliuoja liaudies sukilimai prieš nacius. Danijoj, Francijoj, Norvegijoj, Holandijoj nacių pavergta liaudis sukyla. Hitlerio talkininkės — Finlandija, Rumunija, Vengrija ir Italija nusiminime. Jos ieško išsisukimo, kaip atsikratyti Hitlerio "globos" ir išgelbėti savo kailį.

Ir jeigu iš šio krizio galės išvilkti Hitlerio ir jo talkininkų režimas kojas, tai tik todėl, kad Anglijos ir Amerikos jėgos nėra pilnai panaudotos kovoj, idant sutrumpinus karą, kad išlaimėjus jį su mažiau aukų, kad dar šiemet sumušus hitlerizmą.

Kalbų buvo daug. Rooseveltas ir Churchill atlaikė jau net šešias konferencijas. Bet kur gi antras frontas? Gi be antro fronto Amerikos liaudis negalės laimėti karo. Ilgiau jo nebus, daugiau atsieis karas mums pinigų, daugiau įsigalės priešas pajūriais, daugiau pražudysime žmonių paskui priešo nugalėjimui.

Bjauri Hitlerininkų Propaganda

Sovietų Sąjungos liaudis brangiai užmokėjo už savo ir viso pasaulio laisvę. Milionai geriausių jos sūnų ir dukrų žuvo kovoj. Milionus naciai nukankino civilių žmonių. Ir milionus dar nukankins Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Ukrainoje ir Baltarusijoje, jeigu tie plotai ilgiau pasiliks po nacių jungu. Rodosi, kad kiekvienas sąžiniškas žmogus, kuris tik myli laisvę, kuris tik gerbia demokratiją, kuris tik supranta, ką reiškia Sovietų ta kova mums, kada mes vis "dar neprisirengę" savo reikalus ginti, turėtų nusiėmęs kepurę pagerbti Sovietų Sąjungos vadus, liaudį ir kritusius karžygius.

Bet taip nėra. Amerikoj turčių spauda, jos tūli kolumnistai, radio komentatoriai, tartum už pinigus niekina mūsų talkininkę. Jiems priežasčių nereikia. Įvyko konferencija Quebeke, jie niekino Sovietų Sąjungą, kam ji ten nedalyvavo. Laimėjo Raudonoji Armija, užėmė Charkovą, jie vėl niekino tą mūsų talkininkę, būk "komunizmo pavojus eina į vakarus." Reikalauja Sovietų Sąjunga atidaryti antrą frontą, jie ir vėl niekino ir plūdo ją.

Turčių spaudoj mažai rasime editorialų prieš hitlerizmą, prieš fašizmą. Redaktoriai išstumia vieną kitą žodelį prieš Hitlerį, Goebbelsą, Goeringą, tai ir viskas. Vienok visi jie pila sutras prieš Sovietų Sąjungą, jos vadus, prieš komunistus, kurie pirmose eilėse Raudonosios Armijos miršta už mūsų laisvę, už tai, kad Amerikos miestų nesugriautų hitlerininkų gaujos, žūsta ir miršta, kad mes būtume laisvi!

Tik atidarymas antro fronto gali nuoširdžiai apvienyti Jungtines Tautas bendram tikslui, nes tik tas parodys, kad visos koalicinės valstybės atlieka savo pareigą ir nuoširdžiai kovoja prieš barbarišką visų priešą. Tik atidarymas antro fronto suvaldytų kiek ir tuos palaidus liežuvius, kurie ne mases mobilizuoja karo laimėjimui prieš hitlerizmą, bet niekina mūsų talkininkę.

D. M. Š.

"Jimmy's over there now, fighting our enemies to keep the Stars and Stripes flying.

"Before he left, he told me they are going to need more equipment, more ammunition and more food for INVASION of enemy lands.

"The more bonds the folks at home buy—the more they'll be helping us fighters to win. That's what Jimmy said."

* * * *

The 3rd War Loan of 15 billion dollars *must* produce the money to pay for these essentials to victory.

Buy *at least* one EXTRA $100 Bond besides your regular bond purchases—many will have to invest thousands!

Don't think that what you do isn't important. It will take *all* every individual in America can raise to put this 3rd War Loan over the top. So buy more bonds out of your pay—out of extra income—out of "rainy-day" funds!

The quicker you do that the more you'll help Jimmy and our other boys smash through to Victory.

What do you say? It's the safest, soundest investment you'll *ever* make!

Let's go!

3RD WAR LOAN

Naciai Grūda Atsarginius prieš Sovietus

Maskva, rugs. 2.—Vokiečiai su didžiausia paskuba permetą didelį skaičių atsarginės savo kariuomenės (rezervų) į Smolensko frontą prieš Sovietus, kaip praneša International News Service, amerikinė žinių agentūra.

(Šis faktas sumuša nacių pasakas, būk jie ištraukią tūlus savo kariuomenės dalinius iš sovietinio fronto ir siunčią juos į vakarų Europą.)

LITERATŪRA ir MENAS

Literatūriniai Krislai

Kompozitoriaus Šostakovičiaus Biografija.
Trys Milijonai Visiškų Beraščių.
15 Milijonų Nemoka Skaityti.
Skaitymo Klinika Suaugusiems.
Neigiamo Mintijimo Pavyzdis.

Rašo J. BARKUS

Pasauliniai žinomasis Sovietų Sąjungos muzikas - kompozitorius Dmitrijus Šostakovičius, dar keturių dešimtmečių nepragyvenęs (jis dabar 38-se metuose), susilaukė jau gana išsamios anglų kalboje biografijos. Ją parašė jaunas rusas pijanistas Viktoras Iljičius Sērovas. Ši knyga apie Šostakovičių ir jo genijaus besivystymą dar tik neseniai pasirodė knygynuose, bet jau sudomino daugelį muzikos mylėtojų ir profesionalų. Visas knygos vardas yra toks: **"Dmitri Shostakovitch: The Life and Background of a Soviet Composer."** By Victor Ilyich Serov. Knyga turi 260 puslapių, kainuoja $3.00; išleido Alfred A. Knopf, New Yorke.

* * *

Biografijos autorius nurodo, jog daug medžiagos apie jaunąjį muziką suteikusi pastarojo teta Nadėžda Galli-Šochat.

Knygoje smulkmeningai aprašytas Šostakovičiaus gyvenimas ir pasireiškimas bei plėtojimasis muzikalinių jo gabumų, taipgi aplinkuma, kurioje jam teko gyvent ir savo kūrinius kurti.

Mūsų menininkams ir visiems, besidomintiems muzika ir jos plėtote Sovietų Sąjungoje, pravartu būtų šią knygą perskaityti.

* * *

Rodos, nesinorėtų tikėt, kad Jungtinėse Valstijose būtų trys milijonai asmenų — piliečių, — nemokančių net savo vardą pasirašyt. Tačiau, kad tai tiesa, rodo ką tik paskelbtasis Skaitymo Klinikos darbų raportas.

Prie New Yorko Universiteto jau tūlas laikas gyvuoja skyrius, kurio užduotis naikinti beraštybę ir padėt žmonėms išmokti tinkamai skaityti. Tasai universiteto skyrius vadinamas Skaitymo Klinika (Reading Clinic) ir jam vadovauja dr. Stella Center.

* * *

Klinikos paskelbtasis pereitųjų metų darbuotės raportas labai įdomus. Pavyzdin, d-rė Center sako, jog pereitais metais iš armijos autoritetų gauta daug nusiskundimų, nurodant, kaip daug kareivių lavybai kliudo jų nemokėjimas tinkamai skaityti. Todėl jau dabar esą planuojama, karui pasibaigus, pradėt visos šalies plotu organizuotą kampaniją visiškai išnaikint beraštybę ir išmokyt žmones tinkamai skaityti.

* * *

Raporte taipgi surandame, kad, be tų 3 milijonų visiškų beraščių, spėjama šioje šalyje esant bent 15 milijonų asmenų, kurie negali-nemoka tinkamai dienraščio skaityti.

Tie penkiolika milijonų nėra visiški beraščiai — jie moka pasirašyti, moka netgi dienraščiuose sporto žinias ir arklių lenktynių raportus sekti bei "comics'us" skaityti. Bet čia ir visas jų "gramatnumas" baigiasi...

* * *

Taigi viena minėtosios klinikos darbo sritis esanti lavint suaugusiuosius žmones skaityti ir suprasti pasaulines ir savo šalies žinias, redakcinius straipsnius ir visokius kitus svarbesniuosius raštus, bent jau dienraščiuose telpančius.

Tatai įvykint klinikai, man regis, bus gana sunkus uždavinys. Ypatingai, kol visų rūšių sportai pasiliks privatinėje asmenų kontrolėje.

* * *

Skeptiško mintijimo pavyzdis:

"Visa kas pasaulyje turi savo ribas, tik žmogaus kvailybė, regis, yra beribė.

"Žmonės parodė stebuklus idiotizmo. Kurie gi kiti gyvūnai naudojosi kaip tik savo išmintimi sukūrimui ir pateisinimui tokių nesąmonių, kokiomis išpuošta visa žmonijos istorija?... Ko tik žmonės neišrasdinėjo, idant galutinai sugadint savo gyvenimą!

"Jokia benamė katė, juk, nebūtų tikėjusi, kad būtinai reikalinga vesti kryžiaus karus; pats kvailiausias asilas nesiklaups prieš jokį paveldėtą titulą; o tokie dalykai, kaip kapitalistinis patrijotizmas, jausmas pareigos ir meilės kokiam tolimam niekeno nežinomam dievui, priverstų kvatotis bile keturkojį.

"Berne yra pasakęs, jog visa žmonijos istorija tai žmogaus kvailybės istorija. Teisingiau būtų pasakius: istorija kovos su žmogaus kvailybe, kadangi, greta su masiniu idiotizmu, blizgėjo gi tokie išminties žaibai, kurie nušviesdavo gyvenimą daugeliui šimtmečių ateitin ir persmeigdavo beribius visatos plotus."

* * *

Ši citata paimta iš po Pirmojo Pasaulinio Karo išleisto M. Arcibaševo rašto, pavadinto **"Amžinasis Miražas."**

Lietuvių Meno Koncertai Maskvoje

MASKVA. — I. Moisejevas rašo apie lietuvių koncertus:

Tautos dainose atspindi josios siela. Gyvai ir žavėjančiai lietuviai dainavo apie gamtinę savo krašto grožę, jausmais glamonėdami Lietuvos kaimo gyvenimą, vaizduodami ramųjį savo namų ir gimtinės darbą.

Lietuvių dainos, — pilnos poezijos ir svajoniško malonumo, — muzikaliu savo ryškumu užvaldo klausovo ausį net ir tada, kai jis nesupranta lietuvių kalbos, kuria jos dainuojamos.

Lietuvių meno koncertai įvyko rugpjūčio 15 d. Malyj Teatro skyriuje; rugp. 17 d. Čaikovskio Salėje ir rugp. 19 didžiojoj Konservatorijos Salėj Maskvoje. Šie koncertai davė Maskvos publikai ypač gerą progą įvertinti lietuvių liaudies dainos originalumą ir aukštą kultūringumą.

"Gegutė Sode", žavinčios chorinių grupių kartotinos pritartinės, primena žmogui sutartiną varpų muziką. Talentingas sudainavimas "Gojelio", lygiai sudėtingos kompozicijos, parodo, kaip puikiai daugeliu įvairių balsų moka dainuoti jauni choro nariai vadovybėje **Klenicko** ir **A. Žiedūno.**

Tūlos lietuvių dainos yra peraugusios savo grynai tautinio pobūdžio rėmus ir tinka visokių chorų ansambliams, kaipo puikūs Tarybinės tautos meno pavyzdžiai.

Skudučiai ir Trimitai

Labai įdomi ir originali buvo muzika, kurią atliko lietuvių grupė liaudiškais instrumentais, vadinamais skudučiais ir trimitais, vadovaujant Pečūrai.

Skudučiai tai nuo žilosios senovės užsilikęs instrumentas, kurio išvaizda ir garsai primena senovės graikų gamtos dievo Pano fleitą. Skudučių, beje, randama ir dabartinėje Kursko srityje (Rusijoje). Kiekvienas toks instrumentas tegali duoti tik labai apribotą skaičių gaidų, ir įvairias melodijas skudučiais groti tegalima tik suderinant juos su kitais instrumentais. Tačiau skudučių ansamblis daro gyvųjų vargonų įspūdį.

Trimitai yra beržo tošimis apvyniotos triūbos, primenanačios sušvelnintą rago balsą. Grojant trimitais pirmykščius muzikos gabalus, klausovai, rodosi, buvo pernešti į tolimąją lietuvių tautos praeitį.

"Rytuose Saulė Tekėjo"

Pirmąjį vakarą lietuvių artistiniai ansambliai pasirodė vaidinime "Rytuose Saulė Tekėjo."

Talentinga **K. Kimontaitės** vadovybė suteikė senosioms ir naujosioms liaudies dainoms ir šokiams tokį įspūdį, kad iš jų susidarė nuolatinis ir įspūdingas apsakymas lietuvių tautos istorinių įvykių, atvaizdavimas amžinųjų jos priešų, Tarybinės Lietuvos gimimo ir kovos dėlei savo krašto išlaisvinimo nuo vokiečių įsiveržėlių.

Šio veikalo prirengėja scenai, Kimontaitė gabiai išvengė dirbtiniai - operinių scenų ir tartum užšalusio chorinių ansamblių nejudrumo. Jokio paskiro vaidintojo rolė nebuvo perdaug iškelta, bet svarbiausi veikėjai gana atžymėti. Minia ant pagrindų dainuoja ir vaidina taip harmoningai, kad rodosi išreiškia mintis ir jausmus tiktai vieno gyvojo didvyrio, kurio vardas yra liaudis.

Lietuvių Šokiai

Savo judėjimais paprasti, nekalti ir kilnūs lietuvių šokiai rodo savaime tryškančią linksmybę ir ypatingą grakštumą.

Mes girdėjome smagias suktinio dainas, "Kalnelis", "Kalvis," "Kubilas," "Jonelis" (lietuviškas kadrilius), koketišką dainušką "Angelčikas," "Rugeliai"; darbo dainas, vaizduojančias laukų darbus, ir "Noriu Miego". Pastaroji gi daina yra bendra visoms Baltijo tautoms šokio melodija, kurią randame tarp lietuvių ir latvių, estų suomių ir švedų.

Didelis nuopelnas priklauso ir vaidintojams ir jų grupės vadovei **J. Kazlauskaitei,** kad jie, neturėdami paskiros savo šokikų grupės, dainuodami lietuvių dainas ir šokdami šokius tomis pačiomis jėgomis, o taip ryškiai ir spalvingai vaidina.

Tautiniai Kostiumai

Tautiniai lietuvių rūbai yra puikūs. Priešais užnugarinį scenos užlaidą, įvairios, gyvai-skaisčios tų rūbų spalvos sudaro malonų ir stebėtinai artimą gamtai spalvų regimį. Atskiromis grupėmis gi lietuviški kostiumai rodėsi kaip laukinių gėlių bukietai.

K. Jurkūnas ir **S. Žukas** turi puikų skonį kas liečia kostiumus ir patrauklų scenos vaizdingumą, kas sudaro gyvą įspūdį lietuvių tautos istorinės praeities ir dabarties.

Muzikalei vaidinimo daliai gabiai vadovavo kompozitorius ir konduktorius **A. Klenickas.**

"Čia žmogus jautiesi, kaip atsilankęs senojon savo tėvynėn," sakė vienas iš žiūrovų, išeidamas iš salės.

Visa pagarba už tą pasisekimą priklauso lietuviam artistam, kurie taip gerai mokėjo atvaizduot savo gimtąjį kraštą ir meilę savo tautai.

Džiazzas

Gerą įspūdį padarė ir kai kurie originaliniai džiazzo dalykai, kurį, mūsų supratimu, patartina būtų jauniesiems artistams veikliau sekti.

"Parafrazė Džiazzo Orkestrui Lietuviškąja Tema" ir **H. Potašinsko** ir **Laklio** "Lietuviškoji Rapsodija" labai patiko klausovams. Gerai žinomoji Karo daina, originaliai ir gabiai pritaikyta muzikai, o **R. Marijošiaus** puikiai solo sudainuota, buvo labai įvertinta klausovų.

Lietuvių meno koncertai parodė, kad lietuviai turi pirmosios rūšies artistų, tarp kurių reikėtų pirmojoj vietoj paminėti **A. Staškevičiūtę,** pagerbtąją Tarybinės Lietuvos Respublikos artistę, ir profesorių **M. Aleksandravičių,** žavintį lyrišką tenorą su aukštai išlavintu balsu. A. Staškevičiūtės ir M. Aleksandravičiaus vardai, be abejo, taps populiariais ir bendrojoj Tarybų Sąjungos publikoj.

Šie koncertai prisidėjo prie dar gilesnės pagarbos iššaukimo lietuviškam menui.

Josifas Utkinas.

Priesaika

Prie ką tik supiltojo kapo
Štai priesaiką duoda draugai.
Tvirtesnę, kaip ji, patys matot,
Sunku sugalvoti tikrai.

Jinai iš taiklių automatų
Paplentėmis kalba mirtim.
Ji priešą apsupus į ratą,
Sudegina naktį ugnim.

Tarytum širdis mažo vaiko,
Jos žodžiai tokie paprasti,
Bet jųjų naštos neatlaikę
Grius prarajon tiltai aukšti.

Ir ką tik supiltąjį kapą
Žolė tuoj padengs vėl žalia,
Kaip ženklas, kad priesaikos žodžiai
Pavirsta gyvybės galia.

Išvertė **K. Korsakas**

BIEDNAS

Paminklas

Tenai, kur mašina riedėja
Gyvybes skindama jaunas,—
Fašizmo dalgis kur aidėja
Kraujuose merkdamas dienas.

Kovoje galvas jūs padėjot,
Už šventą žemę mūs tėvų—
Už tą, kur laisvė jau žydėjo,
Kur džiaugsmą matėt jau savų.

Ten sau paminklą pasistatėt—
Gindami laisvę sau ir tiems,
Kuriuos vergais fašizmo matėt—
Krauju jūs laisvę pirkot jiems.

Ant kaulų aparatų želmynai,
Artojui duona sukvepės
Ir gentkarčių Naujai Šeimynai
Paminklas—laisvė vis žydės.

Žydės . . . O, broliai, kovoj mirę . . .
Mes jūsų ginklą rankoj turim—
Drąsą iš jūs kovų patyrę
Pasaulį prieš fašizmą buriam!

Buenos Aires, 1943

Scena iš filmos "Best Foot Forward", rodomos Astor Teatre, Times Square, New Yorke.

Amerika Praneša Apie Savo Planus Sovietam

Washington.— Amerikos valstybės departmentas išleido pareiškimą, kur sako:

"Su Sovietų valdžia buvo tariamasi, ir Jungtinių Valstijų ir Anglijos vyriausybės davinėjo pilnas žinias Sovietams kas liečia visą karinę padėtį ryšium su veiksmais prieš Italiją ir kitais žygiais Europos srityje ir kai dėl politinių klausimų, kylančių tiesiog iš karo veiksmų."

LAUŽO JAPONŲ APSIGYNIMUS.

Australija, rugs. 2.—Amerikiečiai ir australai sulaužė japonų apsigynimo linijas už mylios nuo Salamaua lėktuvų aikštės, Naujojoj Guinejoj. Spėjama, kad Talkininkai neužilgo paims Salamauą.

Montello, Mass.

Kun. Prunskis Pylė Tulžį Ant Sovietų

Rugpj. 29 d., pažįstama katalikė vadina manę į bažnytinę salę paklausyti kalbos kun. Prunskio, atvykusio iš nacių Berlyno. Dar sakė, kad naciai teisingų žmonių bei kunigų visai neleidžia išvažiuoti užsienin. O tik leidžia komunistų šmeižikam ir tapusiem hitlerininkų propagandos gramofonam išvykt ir meluot apie "bolševikų terorą"...

Ji vėl pridūrė taip: —Jūs žinote, kad naciai Lenkijoj taip žiauriai nužudė 1,400 katalikų kunigų. Dar apie 10,000 oficierių ir civilių ir primetė tą kriminalystę Sovietam...

Na, ir taip kalbant ji įėjo į svetainę. Aš, lukterėjęs, irgi įmoviau.

Kun. Prunskis, it kazyrėm lošdamas, rankoj daug baltų poskarčių laikydamas, žiūri į jas ir sako savo kalbą apie kun. Tutiną ir Juzę Sadauskaitę, neva bolševikų "nužudytus." Dar vėl apie pulk. Petrulio ir kito bajoro šaudymą. Bet pulkininkas gyvas sukrito po Dvinsku ir ritosi, šliaužė ir įsivoliojo į mišką ir naciams atėjus, jis vėl grįžo Lietuvon ir Vilniun. Dar kunigėlis sakė, būk jis nupirkęs už $20 New Yorke pagelbinių dovanų dėl savo artimųjų — tėvo ir motinos, kurie jau Siberijoj miręs.... Bet už persiuntimą tos pagalbos atėmę virš 40 dol., tai, esą bolševikai imą aukštus muitus ir už siuntinius... Dar sakė, būk Sovietai neprileidžią Raud. Kryžiaus atstovų ir t.t.

Tai visa jo kalba iš tokių frazių ir susidėjo — šmeižtų; taip ir pylė tulžį ant Sovietų, rodos, farizėjus Kristų girdydamas. Tai teisingai ta katalikė pasakė, kad tik hitlerinės propagandos gramofonas taip gali pliaukšti... Kunigėlis sakėsi gaunąs žinių iš Lisabono. Vadinasi, iš fašistiško biuro. Tai nėra nuostabu, kad tos žinios taip skamba.

29 d., rugpj. tautiškame parke įvyko Komunistų Partijos piknikas. Dalyvių buvo vidutiniai. Vakariop daugiau jaunimo atsilankė ir žavėjančiai linksminosi.

Jauna Mergaitė.

Jonas Šimkus.

Keturi Prie Upės Kranto

(Novelė)

(Tąsa)

Kai Kontrimas su sūnumis, perbėgę pelkę, ėmė lipti į kalvą, kur buvo jų kaimas, staiga atsigrįžę jie pamatė, jog dėdė Puodžius kažkodėl pasiliko pievoje. Iš aukštos žolės vos vos buvo matyti išsinėrusi jo žila nuoga galva. Nuo plento, paupiu po linkui, bėgo keliolika vokiečių, kartkartėmis šaudydami. Kontrimas dar smarkiau paspaudė žingsnius, o nuo jo neatsiliko ir Vladas su Juozuku. Jis manė, kad Puodžius tyčia pasiliko, norėdamas palaukti vokiečių ir pasakyti jiems, jog jie vėžavo ir pabėgo tik todėl, kad į juos pradėjo šaudyti.

Bet Puodžius ne tyčia pasiliko. Jis nebegalėjo paeiti. Staiga pajuto, kad jo dešinė koja tartum išniro, ir jis nebegalį į ją atsiremti. Atsisėdo žolėn ir tik tada pastebėjo, kad pro marškones kelnes sunkiasi kraujo latakas. Jis keletą akimirkų nesusivokė, ką daryt. Bet greit atraitė kelnių kišką, atplėšė marškinių rankovę ir aprišo blauzdą. Jis taip buvo įsigilinęs į savęs slaugymą, kad visai nepastebėjo, kaip prie jo prisiartino trys vokiečiai, jau iš tolo šaukdami:

— Hande hoch!

Prie trijų vokiečių greit pribėgo visas jų būrys. Atkišę automatus, jie ratu apsupo pievoje sėdintį Puodžių.

Vienas vokietis atsiskyrė, ir priėjęs prie Puodžiaus riktelėjo:

— Stok!

Senukas pasuko į jį galvę, tartum geriau įsižiūrėti norėdamas. Ir dar nesuspėjo nė pasijudinti, kai išgirdo antrą įsakymą: "Stok!" ir stiprų spyrį į šoną.

Nieko nesakydamas, jis atsirėmė dešine ranka į žemę ir bandė atsistoti, bet jo koja neatlaikė. Jis pasviro į šoną ir pasiliko besėdįs.

Dvejetas vokiečių pagriebė jį už pažastų, pastatė ir pradėjo tempti per pievą plento pusėn.

Aplink ratu ėjo vokiečių automatininkai.

Nė žodžio nesakydamas, net nedejuodamas, vos priremdamas dešine koja žemę, Puodžius ėjo galvą panarinęs. Jo niekas nieko neklausė ir jis nieko nesakė. Plente prie tilto jau jo laukė didelė vokiečių krūva.

Dar nespėjo Puodžiaus išvesti ant plento, kai iš laukusiųjų būrio išsiskyręs vokiečių kapitonas šuktelėjo Puodžių lydėjusiems kareiviams:

— O kur kiti?

— Pabėgo, — atsakė vienas.

Kapitonas nusikeikė, bet tuoj pat, atsisukęs į Puodžių, paklausė jį:

— Ką veikei, seni, prie upės naktį?

— Vėžius gaudžiau, — pro dantis košdamas, atsakė Puodžius.

— O kas buvo su tavimi drauge?

— Mano kaimynas Kontrimas su savo sūnumis, — atsakė Puodžius.

— Sakai, vėžius gaudėt, — piktai šypsodamasis pakartojo kapitonas.

Jis greit pasisuko į kitą vokiečių karininką ir jam padavė raštelį.

Pasigirdo kariška komanda, ir būrys automatininkų per pievą bėgte pasileido kaimo linkui.

— Paleiskit senį, — suriko kapitonas.

Nė kieno nepalaikomas, Puodžius sunkiai sudejavo. Jo atraityta ir vos vos teaprišta koja visa buvo aptekusi krauju. Kraujas sunkėsi į sausą plento žvyrą. Kapitonas priėjo prie pat žemėje sėdinčio Puodžiaus ir, žiūrėdamas į jį, paklausė:

— Kas užminavo tiltą?

Puodžius nieko neatsakė. Jis tik pasikreipė, tartum bandydamas patogiau atsisėsti.

— Kas užminavo tiltą, aš klausiu? — griežtai suriko kapitonas.

— Nežinau, — atsakė Puodžius. Ir tik dabar jam paaiškėjo, jog tiltas tikrai susprogdintas. Jis matė, kaip didžiuliai tilto luitai gulėjo upėje, o tarp tų luitų buvo pilna vokiečių sunkvežimių skeveldrų. Keletas vokiečių kareivių braidė po upę, kažko ieškodami.

— Kur pasislėpė partizanai, seni? — vėl paklausė kapitonas.

— Jokių partizanų aš nežinau.

— O ką veikia jūsų pažįstamas, su kuriuo drauge.... vėžius gaudėt?

— Jis mano kaimynas, — vėl pakartojo Puodžius, — valstietis.

Kapitonas nusigręžė ir ėmė vaikščioti plentu. Puodžiaus sąmonėje ėmė telktis kažkas didelio ir nepaprasto. Jis nebijojo, bet jam pradėjo aiškėti, jog padėtis staiga labai surimtėjo. Dar taip neseniai jie sėdėjo ramus upės pakrantyje. Viskas pasikeitė, baisiai pasikeitė.

Vokiečiai, kuriuos jis geriausiai atsiminė iš pereito karo, dabar vėl stovėjo prieš jį ir spardė jį. Kai pereitą vasarą jie įsiveržę nusiaubė jų kaimą, jis tada sunkiai sirgo ir jam beveik neteko jų iš arti matyti. Iš jo kūtės išvedė karvutę, — tai buvo ir viskas, nes daugiau nieko jis neturėjo. Pagijęs jis ilgai stovėdavo prie karvės ėdžių, tarytum glostydamas gyvulį. Paskiau apsiprato ir be karvės.

Vokiečius visą laiką jis tematė daugiau iš tolo, važiuojančius plentu: tankais, automobiliais, sunkvežimiais ir motociklais. Vokiečių pareigas kaime ėjo jų paskirtas seniūnas, Johanas Stumbrys, kuris buvo pabėgęs į Vokietiją, ir vos vokiečiams atėjus, grįžo į kaimą ir ėmė vykdyti visus vokiečių įsakymus.

Ir, štai, dabar prieš jį vėl gyvi vokiečiai, kurių jis neapkentė nuo pirmojo karo. Jis stengėsi į juos gerai įsižiūrėti, taip sau, be jokio tikslo. Nors tiltas buvo susprogdintas, ir vokiečiams, matyt, buvo padaryta nemaža nuostolių, bet Puodžius iš to nedarė didelių išvadų. Negi jis sprogdino ir negi jam už tai atsakyti?

Kapitonas vaikščiodamas švilpdavo ir špicrutu daužė sau per delną. Jo žingsniai darėsi vis greitesni ir greitesni. Staiga jis vėl sustojo prie Puodžiaus ir visa jėga spyrė senukui į krūtinę.

— Ar pasakysi, kur slapstosi partizanai, ir kas jie tokie?

Nelaukdamas jokio atsakymo, jis visu įniršiu pradėjo čaižyti žemėje gulintį Puodžių. Pagaliau suriko kareiviams:

— Pastatykit jį!

Du kareiviai kaip automatai staiga prišoko prie senuko, neatgaunančio kvapo, ir visą jėga pakėlė jį nuo žemės.

— Veskit paskui mane! — riktelėjo kapitonas. Jis ėjo prie sugriuvusio tilto. Pakrantėje sustojo.

(Bus daugiau)

Vaizdas iš Denmarko sostinės, Copenhageno gatvės. Naciai kareiviai ir taip vadinamo "Danų Laisvo Korpuso" nariai puola ir muša sukilusius žmones.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor

WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. C 217 has been issued to the undersigned to sell beer, at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law, at 415-417 Baltic Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

FRANK DACCHILLE
(D-B-A Baltic St. Beverage Dist')
415-417 Baltic St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 713 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 636 Vanderbilt Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

REGINA V. SULLIVAN
636 Vanderbilt Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 364 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 324 Saratoga Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

HYMAN KING
(King's Delicatessen)
324 Saratoga Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 314 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 409 Bushwick Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ANN FARBSTEIN ADMN.
409 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 321 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 83 — Avenue O, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

SALLY BATZER
83 — Ave. O, Brooklyn, N. Y.

War Needs Money—YOURS!

This war calls for every ounce of energy, every dime and dollar we can muster for ships—and planes—and guns.

Hit the enemy with a $25 Bond. Hurt him with a $50 Bond. Help to blow him sky-high with a $100 or $1,000 Bond.

Don't delay—every hour counts. Buy United States Defense Bonds and Stamps TODAY.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1710 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1980 — 86th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

VICTOR COHEN
1980 — 86th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1836 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 479 Livonia Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ROSE KELLNER
479 Livonia Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 236 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 765 New Lots Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

MAX SCHNEIDER
765 New Lots Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 266 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 485 New Lots Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

MAX DRUCKER
485 New Lots Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 635 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 74 Ralph Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

A. GOTTFRIED ERICSON
74 Ralph Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 726 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 9202 — Avenue M, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HARRY BRAVERMAN
9202 Ave. M, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 883 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1101 Banner Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ANNA ESPOSITO
1101 Banner Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 9723 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 511-A — Avenue R, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ABE YATROFSKY
511-A Ave. R, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4633 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4902 — Avenue L, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HARRY HELFAND
4902 Ave. L, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 374 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 233 Buffalo Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

SAMUEL HERBST
233 Buffalo Ave. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1708 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 73 Jay St. & 167 Front St. Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

CHARLES REINHARDT
73 Jay Street &
167 Front St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1447 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6322 — 11th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SAM BERL
6322 — 11th Ave. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 9109 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 290 Devoe St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CHARLES SCHATZEL
290 Devoe St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1541 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 597a Clinton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ISADORE WOHLAND &
SAMUEL BERGANG
(Wohl - Berg. Food Market)
597a Clinton St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 8990 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 157 Baltic Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

DIETRICH LEHMKUH
157 Baltic St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4671 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 500 Henry St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SALVATORE FRUCIANO
(D-B-A Charles Grocery & Delicatessen)
500 Henry St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW 385 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 398 Manhattan Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ANTHONY ANGELINO, ADMX.
Admx Estate of Giuseppe Angelino
398 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 9398 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 416 Monroe Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SEYMOUR MAIMAN
416 Monroe Street Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that manufacturers license No. DB2 has been issued to the undersigned to rectify liquor under the Alcoholic Beverage Control Law in the premises located at 383 Third Ave. in the County of Kings, Borough of Brooklyn

DUGGANS, Ltd.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WYOMING, PA.

30-ta Lietuvių Diena! Per Labor Day, rugsėjo 6 d., Sans-Sance Parke įvyks Lietuvių Diena. 5 v. v., šokių salėje įvyks graži dainų programa, kur dainuos Draugijos choras. Po pietų ir vakare bus šokiai prie gerų orkestrų. Lietuviai turės savo standus linksmintis, eikite prie lietuvių standų. Čia bus alaus parduodama už penktuką. Likęs pelnas bus skiriamas karo bonų pirkimui. Šią dieną rengia Wyomingo Klonio Dainos Draugija. Prašome atvažiuoti, išgirsti gražių dainų. — P. R.

(208-209)

Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard Street
kampas Inman St.
Arti Central Skvėro
CAMBRIDGE, MASS.
Tel. TRObridge 6330
OFISO VALANDOS,
10-12 ryte, 2-4 ir 6-8 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8.
Nėra valandų sekmadieniais.

LIETUVIŠKAS
Traktyrius
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
LINKSMA PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
Turime Gerų Vynų ir Degtinių

Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. elevelterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

F. W. Shalins
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tenl. Virginia 7-4499

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Rejkalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp Broadway ir Stone Ave.
prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutinam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

BŪKITE AMERIKOS PILIEČIAIS
Įsigykite šią naudingą knygelę:
KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU IR SUPRASTI DEMOKRATIJOS VEIKIMĄ
Pilietybės pamokų nauja knygutė, "The Basic Principles of Democracy and Citizenship," parašyta adv. Charles P. Kal, yra sustatyta geriausioje ir praktiškiausioje formoje, į kurią įeina daug iliustracijų, ir taip pat 92 klausimai su atsakymais anglų ir lietuvių kalbose.
Knygelės Autorius

Adv. CHAS. P. KAL
KAINA 35c.
Pinigus galite prisiųsti U. S. pašto stampomis 5c. arba 8c. vertės, viso už 35 centus.
Reikalaudami rašykite:
LAISVĖ
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

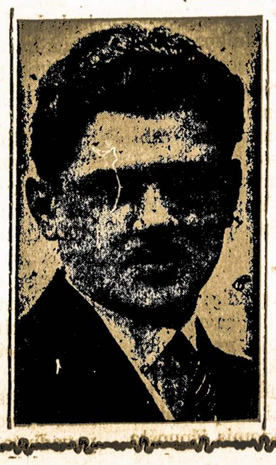

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniškų patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimui ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Telefonas Popiar 4110

Paterson, N. J.

Didelis Smugis Patersono Lietuvių Darbininkų Judėjimui Su Netekimu d. Valerijos Prapiestienės

Rugpjūčio 9 d., 1943 m., nelaboji mirtis išbraukė iš gyvųjų tarpo seną darbininkiško judėjimo rėmėją ir darbuotoją d. V. Prapiestienę, po tėvais Dziedziukiūtę, vos tik 47 metų amžiaus sulaukusią.

V. Prapiestienė iš Lietuvos paėjo: Merkinės parapijos, Raicininkų kaimo. Į šią šalį atvyko dar jauna būdama, prieš pirmąjį pasaulinį karą, kaip ir didžiumoje lietuviai, kad manė, jog sutvers sau pasiturintį gyvenimą. Iš jaunystės būdama religiniai išauklėta, kaip kad ji ne sykį yra man sakius: "Daug sykiu karštai meldžiausi, kad Dievas padėtų daugiau grašio susitaupyti, bet po kiek laiko persitikrinau, kad ne maldose darbo žmogaus laimė ar nelaimė, bet sunkiam darbe ir mokėjime ekonominiai gyventi. Tad ilgainiui pradėjau atitolti nuo maldos, pradėjau daugiau interesuotis laisvąja spauda ir prakalbomis, kurių tais laikais netrūkdavo ir pagaliaus galutinai įsitikinau, kad bažnyčia yra daugelio neteisybių pridengėja ir pasaulinio samprotavimo trukdytoja, tad su bažnyčia ir nutraukiau visokius ryšius ant visados."

Draugė V. Prapiestienė nutraukus ryšius su religija nepasiliko pasyvė darbininkiškam judėjime. Tuojaus įstojo į Socijalistų Partiją ir į Moterų Progresyvių Susivienijimą ir darbavosi jose, kaip mokėjo ir kaip galėjo. Priklausydama jose, ne tik kad aktyviai veikė, bet ir protiniai savę lavino. Mėgo skaityti darbininkišką spaudą kiek tai darbininkiškos ir motiniškos pareigos leido.

Kuomet Socijalistų Partija skilo, draugė V. P. nuėjo su kairiuoju sparnu.

Drg. V. P. prigulėjo ir prie LLD ir joje daug dirbo. Vargiai praėjo bent vienas parengimas, kuriame mūsų V. P., ar tai su tikietų platinimu ar pačiame parengime, būtų nesidarbavusi. Taipgi ji buvo ilgą laiką LLD 84 kp. finansų raštininke ir jei kuris narys neužsimokėdavo su laiku metinių duoklių, tai nepatingėdavo nueiti į namus ir paprašyti duoklių o jei kuris pasiguosdavo, kad neturi tuo laiku pinigų, tai už tą ji pati užmokėdavo.

Gražiai Darbuodavosi Dėlei Laisvės

Ne sykį ir man pačiam teko bendrai su d. V. P. darbuotis dėlei dienraščio Laisvės. Jinai per keletą metų buvo viena iš pirmutinių, kuri sakydavo: "Juozai, truks, pliš, o Laisvės piknikan turi keli busai eiti!" Ir visuomet savo žodžius paremdavo savo aktyviu darbu. Vienais metais man fiziniai sunegalavus, pati viena net du busus suorganizavo į Laisvės pikniką.

Mylėjo Dailę

Seniau, kada būdavo madoj Patersone teatrų vaidinimas, tai V. P. visuomet buvo viena iš gabiausių ir publikos mylimiausių lošėjų. Arba ir šiaip didesniam susibūrimui būrelyje sustojus, traukdavo lietuvišką dainą.

V. P. prigulėjo prie Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugystės ir per keletą metų ėjo pavyzdingai finansų raštininkės pareigas.

Taipgi ji prigulėjo prie Patersono Lietuvių Moterų Kliubo.

Pagaliaus, kaipo dirbtuvės darbininkė visą laiką prigulėjo prie audėjų unijos. Žodžiu sakant, buvo organizuota darbininkė ir kovotoja už darbininkų reikalus.

Politinės Klaidos

Anais metais, kuomet keletas lietuviškų politinių meklerių pasiryžo užduoti lietuviškam darbininkiškam judėjimui smūgį ir tuom tikslu suorganizavo skloką, užmaskuodami ją, būtent, neva kovot prieš atskirus asmenis, tai ir V. P. iš sykio prisidėjo prie jų, manydama, kad gal reikalinga palermuot prieš atskirus žmones. Bet po kiek laiko persitikrino, kad buvo politiniai suvilta ir su d. L. Pruseikos grupe atgalios sugrįžo su savo gyvenimo draugu F. Prapiesčiu į LLD ir, kaip viršuj minėjau, nuoširdžiai jai dirbo, o skloką vadindavo politinių apgavikų gūsta.

Sveikata Silpnėjo

Draugė V. P., iki poros paskutinių metų, niekuomet nesiguodė su sveikata. Bet pora metų atgal pradėjo fiziškai negaluoti, o čia iškilo pasaulinis karas, kurį suruošė tarptautiniai kriminalistai — Hitleris, Mussolinis ir Hirohito. Į tą karą tapo įtrauktos ir Jungtinės Valstijos, tad ir draugų Prapiesčių vienatinis sūnus tapo Dėdės Šamo pašauktas po ginklu; jis dabar yra instruktorium kariškoje signalistų mokykloje.

Ir naujas rūpestis dar daugiau atsiliepė ant jos sveikatos. Tačiau iš syk buvo manyta, jog tai paeina nuo susijaudinimo. Tačiau gydytojai susekė, kad d. V. P. turi baisiąją ligą — **vėžį,** o susirūpinimas tik jį paskatino prie greitesnio veikimo. Ir per du metus buvo padarytos net dvi operacijos, tačiau ir peilis nieko nebegelbėjo, nes liga pervėlai buvo susekta. Paskutinius tris mėnesius išgulėjo ligoninėje baisiose kančiose ir ot, čia tūli fanatikai manė, pasinaudos proga, pasiuntė kunigą pas ją, nes manė, kad kančių nepakęsdama prieis ausinės ir "atsivers" prie Dievo. Bet d. V. P. pasirodė, kad ji buvo pilnai įsitikinus, jog religija yra gudri žmonių apgavystė. Todėl ji kunigui pasakė, kad "netikiu į pomirtinį gyvenimą, tad ir jūsų patarnavimas man nereikalingas."

Ir su 9 d. šio mėnesio širdis jos sustojo plakus, gyvybės styga nutrūko ir išbraukė ją iš gyvųjų tarpo ant visados, į kuriuos jau nebesugrįš niekados.

Draugė V. P. mirė kaipo tvirto būdo moteriškė, net ir didžiausios kančios jos įsitikinimų nepalaužė.

Drg. V. P. paliko apie savę gražią atmintį savo darbais ir savo įsitikinimais. Kadangi ji buvo linksmo ir draugiško būdo draugė, tai ant jos karsto sudėta daug gėlių nuo artimų draugų ir į amžiną poilsį palydėta didelio būrio artimųjų.

Brangi drauge, lai būna tau lengva mūsų naujos tėvynės žemelė, o mes dirbsime tavo neužbaigtąjį darbą. Taipgi giliausių simpatijų d. F. Prapiesčiui ir jūsų sūnui nuliūdimo valandoje.

J. Bimba.

Graikai Streikuoja ir Sabotažuoja Nacius

Alžyro francūzų radijas pranešė, kad Graikijoje išsiveržė naujas visuotinas streikas prieš nacius ir prieš atsiųstus jiem talkon bulgarų pulkus.

Graikijos patrijotai suardė aštuonis geležinkelio tiltus ir perkirto visokius susisiekimus tarp Albanijos ir graikų sostinės Athenų.

Naujas Talkininkų Antskridis Ant Paryžiaus?

London, rugs. 3.— Dideli būriai Amerikos bombanešių vėl atakavo karinius nacių taikinius Francijoj.

Fašistų radijas sakė, kad Talkininkų lakūnai vėl bombardavo Paryžiaus priemiesčius, kurių fabrikai dirba naciams lėktuvus, auto-motorus, ginklus ir amuniciją.

Gal Japonai Jau Apleidę Savo Isabel Salą

Australija.—Amerikiečiai, iš oro bombarduodami tūlus taikinius Santa Isabel saloje, jau nesusidūrė su jokiu pasipriešinimu iš japonų pusės. Todėl spėjama, kad jie gal jau apleido šią didelę salą, vidurinėje Saliamono salynė dalyje.

Jungtinių Valstijų artilerija iš New Georgia ir kitų artimų salų pleškina japonų orlaivių stovyklą ir karinę bazę Vilą, Kolombangaros saloje.

Būsiąs Nupigintas Maistas

Washington.— Kainų Administracija pareiškė, kad jinai muš žemyn maisto produktų kainas tol, kol jos taps davarytos iki to lygmalo, kuriame kainos stovėjo 1942 m. rugsėjo mėnesį.

Washington.— Nuo šio sekmadienio sumažinama stampų punktai reikalaujami už 35 rūšių mėsą, bet pakeliama sviestui punktai nuo 10 iki 12.

Bulgarijos ministeris pirmininkas fašistas Filoff matėsi su Hitleriu ir pasiuntė Graikijon pulkus bulgarų, kaip nacių policijos prieš graikus.

Naciai Numato ir Įsiveržimą Francijon

Berlyno radijas įspėjo, kad amerikiečiai ir anglai priruošę dideles savo laivynų ir transportinių laivų jėgas taipgi veržtis į Franciją.

(Gal Berlynas tokiu spėjimu nori iškvost iš Talkininkų žodį apie jų planus prieš nacius Francijoj. Bet kas liečia nacių įspėjimus dėlei įsiveržimo Italijon, tai jie pasitvirtino.)

MALE and FEMALE VYRAI IR MOTERYS

ATYDOS
VYRAI - 2000 - MOTERYS

Ar Jūs Dirbate Būtiną Karo Darbą??

Jei Ne, Štai Proga!

Geležinkelių Pramonė Yra Būtina Karo Pastangoms.

Ten Yra 2000 Progų Tuojau Gauti Darbą.

JIE NĖRA KARO LAIKO DARBAI

Dalis Surašo Kokie Darbai Gaunami Seka:

BAGGAGE HANDLERS
BARGE CAPTAINS
BOILERMAKERS
BRAKEMEN
CAR CLEANERS
CAR INSPECTORS
CARPENTERS (Rough, House, Ship)
CLERKS-CHECKERS
COAL HANDLERS
COAL TRIMMERS
COAL UP MEN
COOKS
DECKHANDS
ENGINE PUMPERS
FREIGHT HANDLERS
HELPERS (All Crafts)
JANITORS
LABORERS
MACHINISTS
MARINE FIREMEN
MESSENGERS
PAINTERS
PULLMAN CONDUCTORS
RATE CLERKS
STENOGRAPHERS
STOCK KEEPERS
SWITCH TENDERS
TELEGRAPHERS
TICKET AGENTS
TICKET CLERKS
TIMEKEEPERS
TOWERMEN
TRACKMEN
TRAINMEN
TURNTABLE OPERATORS
TYPISTS
WAITERS
WATCHMEN
YARD CLERKS

Kurie dabar dirba karinių darbų pramonėse nebus priimami.
Atsineškite Social Security Kortą ir įrodymą savo tikro amžiaus.
Kreipkitės asmeniškai nuo 9 A. M. iki 4 P. M.

UNITED STATES RAILROAD RETIREMENT BOARD
577 Summit Avenue (At Five Corners)
Jersey City, New Jersey.
(209)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

REIKIA KARINIŲ DARBININKŲ
PLIENO IŠDIRBINIŲ FABRIKE.
DABAR DIRBANTI KARINIUS DARBUS NEPRIIMTINI.
PATYRĘ IR BE PATYRIMO
GEROS ALGOS — NUOLATINIS DARBAS.
PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS.
KREIPKITĖS L. O. KOVEN & BRO., INC.
PATERSON PLANK ROAD AND FRANKLIN STREET
JERSEY CITY, N. J.
AR
DOVER BOILER & PLATE FABRICATORS, INC.
DOVER, N. J.
(221)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS IR MOTERYS
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
PAKAVIMUI MAISTO PRODUKTŲ
BŪTINA PRAMONĖ
5 DIENŲ, 40 VALANDŲ SAVAITĖ
LAIKAS IR PUSĖ UŽ VIRŠLAIKIUS
Asmenys iš karinių darbų ar būtinų veiksmų nebus priimami be darbdavio paliūdijimo jų atliekamumo.
KREIPKITĖS 8 A.M. IKI 5 P.M. KASDIEN
SUPT. OFISE
45 WASHINGTON ST., BROOKLYN.
(213)

MERGINOS! MERGINOS!
LENGVAS FABRIKO DARBAS
Perfumo ir kosmetikų išdirbystėje. 40 valandų savaitė. Viršlaikiai, jei pageidautumėte prie patogių darbo sąlygų. Turi kalbėt angliškai. Kreipkitės po 9 val. ryto.
Asmenys iš karinių darbų ar iš būtinų veiksmų nebus priimami be darbdavio pareiškimo apie jų atliekamumą.
PARK & TILFORD
543 West 43rd Street
(209)

MALE and FEMALE VYRAI IR MOTERYS

BERNIUKAI IR MERGINOS
LENGVAM FABRIKO DARBUI
PILNAM LAIKUI, VIRŠLAIKIAM AR DALIAI LAIKO
PATENKINANČIOS DARBO SĄLYGOS
GERA PROGA PAKILIMUI
KREIPKITĖS
GENERAL PENCIL CO.
67 FLEET ST.
(Near Five Corners)
JERSEY CITY, N. J.
(216)

MERGINOS--MOTERYS
Lengvam fabriko darbui, makaronų dirbtuvėje. Nuolatinis darbas; puikiausios darbo sąlygos. Patyrimas nereikalingas. Kreipkitės:
V. LA ROSA & SONS
473 Kent Ave., Brooklyn, N. Y.
(214)

MERGINOS IR VYRAI
Merginom 35c pradžiai ir vyram 75c pradžiai, su reguliariais pakilimais. Kreipkitės:
MANHATTAN WAX & CANDLE CO.,
972 Dean Street, Brooklyn.
(211)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS
GEROS IŠVAIZDOS, ŠVARIOS
LENGVAM PAKAVIMUI
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
$20 PRADŽIAI
PROGOS PAKILIMUI
40 VALANDŲ
5 DIENOS
HOTEL BAR BUTTER
365 GREENWICH ST., N. Y. C.
(209)

KAMBARIŲ APTVARKYTOJOS
PATYRĘ. DIENINIS DARBAS. 8 VALAND. RYTO IKI 4 PO PIET. MRS. WAGNER, VICTORIA HOTEL, 7TH AVE. IR 51ST STREET, N. Y. C.; NETELEFONUOKITE
(X)

MERGINOS
Mokytis Knygų apdarymo amato
Dienom ar Naktim
$18 UŽ 40 VAL. SAVAITĘ
Už viršlaikius mokama ekstra
TRADE BINDERY
636 11th Ave., N. Y. City
(209)

MERGINOS IR MOTERYS BE PATYRIMO
PILNAM AR DALIAI LAIKO
MERGINOS PRIE SODES
VIRTUVĖS DARBININKĖS
SALAD DARYTOJOS
SANDWICH DARYTOJOS
STEAM TABLE
INDŲ MAZGOTOJOS
STALŲ PATARNAUTOJOS
VIRĖJOS
DESERTŲ DARYTOJOS
Duodama Valgis ir Uniformos
BONAI—APMOKAMOS VAKACIJOS
PASTOVŪS DARBAI
PROGOS PAKILIMUI
Iš Karinių Darbų Nesikreipkite
SCHRAFFT'S
56 WEST 23RD ST., N. Y.
TARPE 5TH IR 6TH AVES.
(X)

KAMBARIŲ TVARKYTOJOS
Nereikia patyrimo; turi būti suvirš 18 m. amžiaus; gera proga pakilti vėliau. Kreipkitės į Housekeeper.
HOTEL DIXIE
250 West 43rd St., New York City
(X)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

VYRAI IR BERNIUKAI
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
APDIRBIMUI IR PAKAVIMUI
MAISTO PRODUKTŲ
BŪTINA PRAMONĖ
5 DIENŲ, 40 VALANDŲ SAVAITĖ
LAIKAS IR PUSĖ UŽ VIRŠLAIKIUS
Asmenys iš karinių darbų ar būtinų veiksmų nebus priimami be darbdavio paliūdijimo jų atliekamumo.
KREIPKITĖS 10:30—11:30 A.M. KASDIEN
SUPT. OFISE
45 WASHINGTON ST., BROOKLYN.
(213)

BERNIUKAI
Dirbti Prie Knygų Apdirbimo
Patyrimas Nereikalingas
$20 UŽ 40 VAL. SAVAITĖ
Už viršlaikius ekstra
TRADE BINDERY
636 — 11th Ave., N. Y. City
(209)

VYRAI
$25 PRADŽIAI
40 VALANDŲ
5 DIENOS
BŪTINA PRAMONĖ
HOTEL BAR BUTTER
365 GREENWICH ST., N. Y. C.
(209)

REIKIA VYRŲ
DIRBTI IŠSIUNTIMŲ RŪME IR JIE TURĖTŲ BŪT NAUDINGI KITIEMS DARBAMS. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. GERA PRADŽIAI ALGA. TURI MOKĖTI ANGLIŠKAI SKAITYTI IR RAŠYTI. TAIPGI REIKIA VIENO VYRO MOKANČIO TROKĄ VAIRUOTI.

Ivers--Lee Co.
215 CENTRAL AVE.
NEWARK, N. J.
ASMENYS IŠ KARINIŲ DARBŲ AR BŪTINŲ VEIKSMŲ NEBUS PRIIMAMI BE DARBDAVIO PALIUDIJIMO APIE JŲ ATLIEKAMUMĄ.
(2-10)

APVALYTOJAI
OFISŲ BUDINKO GENERALIAM DARBAM
ALGA $23
AMERICAN LAW BOOK CO.
272 Flatbush Ave. Extension
Brooklyn.
(209)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

VYRAI
TARP 45 IR 60
METŲ AMŽIAUS
FABRIKO DARBUI
$25 UŽ 40 VALANDŲ
DAUG VIRŠLAIKIŲ
UŽ LAIKĄ IR PUSĘ
NUOLATINIS DARBAS
KREIPKITĖS
GENERAL PENCIL CO.
67 FLEET ST.
(Near Five Corners)
JERSEY CITY, N. J.
(216)

REIKALINGI VYRAI
Gerame pastoviame fabrike. Nuolatinis darbas. Patyrimas nereikalingas
Kreipkitės dienomis 9 iki 5.
Šeštadieniais 9 iki 12
BOWEY'S, INC.
771 Bedford Ave., Brooklyn
(214)

VYRAI
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
DUODAMA VALGIS IR UNIFORMAI
INDŲ MAZGOTOJAI
PUODŲ MAZGOTOJAI
APVALYTOJAI, DIENOM IR NAKTIM
VYRAI PRIE SODES
TAIPGI PATYRĘ KAIPO:
KIETŲ SALDAINIŲ DARYTOJAI
KEPĖJAI
PECKURIAI
VYRAI PRIE ELEVEITERIŲ ELEKTRIKŲ
BONAI—APMOKAMOS VAKACIJOS
PASTOVUS DARBAI
Iš Karinių Darbų Nesikreipkite
SCHRAFFT'S
56 WEST 23RD ST., N. Y.
TARPE 5TH IR 6TH AVES.
(X)

NAKTINIAI VALYTOJAI
VYRAI PRIE VACUUM MAŠINOS
MALIAVOTOJAI
Geros Algos. Prielankios Darbo Sąlygos
KREIPKITĖS Į TIMEKEEPER
HOTEL BARBIZON
140 EAST 63rd ST., N. Y.
(213)

VYRAI VIDAUS RUOŠAI PATYRĘ
VALANDOS NUO 8 IKI 4:30,
KREIPKITĖS Į MRS. WAGNER, VICTORIA HOTEL, 7th AVE., IR 51st STREET, N. Y. C.
NETELEFONUOKITE.
(X)

APVALYTOJAI
DIENOM IR NAKTIM
TURI BŪT PILIEČIAI
TELEFONUOKITE:
CUMBERLAND 6-4500
EXTENSION 701
(209)

LEDŲ KILNUOTOJAI
Boxmen ir Ledo Traukėjai
LABAI GERA ALGA
Krepkitės Asmeniškai.
CIRILLO BROS., ICE CORP.
545 President St.
Tarpe 3rd ir 4th Aves., Brooklyn.
(209)

VYRAI
BENDRAM APVALYMO DARBUI.
VALANDOS NUO 8 RYTO IKI 4:30 PO PIET. MRS. WAGNER, VICTORIA HOTEL, 7TH AVE., IR 51ST STREET, N. Y. C., NETELEFONUOKITE.
(X)

VYRAI
Nereikia patyrimo. Išmokite gerą amatą. 70c į valandą. Šis už dviejų mėnesių. Nuo 50 iki 53 val. savaitė. Laikas ir pusė už viršlaikius. Nuolatinis darbas. Kreipkitės tuojau.
DYE PLANT
1175 Manhattan Ave., Brooklyn. Vernon-Jackson Ave. stotis, IRT subway. Greenpoint stotis, 8th Ave. linija.
(209)

Gaudami pėdę neužmirškite ir savo šalies reikalus — pirkite bonus ir stampas.

A Message:

TO THE PEOPLE OF BROOKLYN

Mr. Quayle

Almost every family in Brooklyn has some one in the armed forces abroad. Those men and women on duty in the Pacific, in Europe, Africa, Asia and on all the other far-flung battle fronts will keep their spirits up and do a better, quicker job if we at home let them know that we are behind them.

One way to do that is to see that every one of them, soldier, sailor, aviator, nurse, Wac, Wave, Spar, marine and coast guardsman, gets that Christmas parcel and Christmas card ON TIME.

The Post Office Department will do its utmost to insure on-time delivery to our armed forces everywhere in the world, but the department needs your help.

Christmas parcels and Christmas cards for army personnel overseas must be mailed during the period beginning Sept. 15 and ending Oct. 15, the earlier the better, while parcels and cards for members of the naval forces may be mailed as late as Nov. 1.

Christmas parcels must not exceed five pounds in weight or 15 inches in length or 36 inches in length and girth combined. Each gift should be marked "Christmas Parcel."

No requests from the addressees are required in connection with Christmas parcels mailed to army personnel from Sept. 15 to Oct. 15.

However, not more than one Christmas parcel will be accepted for mailing in any one week when sent by or on behalf of the same person or concern to or for the same addressee.

We in the postal service are just as anxious as you are to get your Christmas packages and cards delivered overseas before Christmas, but, unless you mail in time, we can't promise it. We count on you to help us.

FRANK J. QUAYLE,
Postmaster

Williamsburghe Įvyks Graži Programa Atlanto Čarteriui Minėti

Nemanykite, kad Williamsburghas miega. Ne!

Štai rugsėjo 8 dieną čia ruošiama pramoga Atlanto čarteriui minėti.

Tas viskas įvyks La Guardia Playgrounde, Roebling ir S. 4th St. Pramogoje kalbės, be kitų, žymusis ispanas, buvęs Ispanijos respublikos užsienio reikalų ministeris, Alvarez del Vayo, ir kongresmanas Emanuel Celler.

Rengimo pramogos komiteto garbės pirmininku yra Mr. Cristopher C. Mollenhauer, prezidentas Dimes Savings Bank of Williamsburgh.

Be kitų organizacijų, šią pramogą ruošia Civilian Defense Volunteer Office iš 90-to Precincto ir Williamsburgho-Greenpointo CIO.

Rengėjai kviečia lietuvius ir kitų tautinių grupių žmones dalyvauti šioje celebracijoje.

4-ta ŠAUNI SAVAITĖ!
ERNST LUBITSCH'O Komedija
"HEAVEN CAN WAIT"
GENE TIERNEY • DON AMECHE
CHARLES COBURN ir SCENOJ ASMENIŠKAI — ILONA MASSEY, MAURICE ROCCO, MARY RAYE ir NALDI ir kiti.
ROXY 7TH AVE. IR 50TH STREET

EMBASSY
MATYK TALKININKUS IMANT PALERMO
MATYK naują judį apie ĮSIVERŽIMĄ SICILIJON
MATYK NACIUS BELAISVIUS
"Nenugalimuosius" Cha! Cha!
MATYK TRAPANI AERODROMO BOMBARDAVIMĄ
MATYK DANIJOS ir BULGARIJOS SUKILIMĄ
EXTRA! MATYK NAUJAUSIĄ, SENSACINGĄ MARCH OF TIME JUDĮ
'JAPAN AT WAR'
IR KODĖL MES TURIME SUMUŠTI JĄ.
Taipgi 43 žinių judžiai iš viso pasaulio
NEWSREEL Theatre
BROADWAY ir 46th St., N. Y.

BLOSSOM TIME
Muzika FRANZ SCHUBERTO ir SIGMUND ROMBERGO
Mylimiausia pasaulyje operetė su ALEXANDER GRAY, BARBARA SCULLY, DOUG LEAVITT, ROBERT CHISHOLM, ROY COOPER, MONA MONTES ir 90 kitų. Kasdien ir sekmadieniais 8:30 P.M.; popiet Treč., Šešt., ir Sekm. 2:30. Tikietai nuo $1.10.
AMBASSADOR THEATRE
49 St., West of B'way, N. Y.

16 kanuolių salutas ... Broadway's Dviem Geriausiem Pirmame Vaidinime
Bob Hope ir Betty Hutton visų juokingiausioj judžių komedijoj!
BOB HOPE
BETTY HUTTON
"LET'S FACE IT"
ASMENIŠKAI SCENOJ
BENNY GOODMAN ir jo garsi Orkestra ir BENNY GOODMAN'S GARSUS SEKSTETAS, taipgi CONDOS BROTHERS, didžiausi tap šokikai pasaulyje, ir JACK MARSHALL, Amerikos Pirmojo Numerio Juokdarys, vėsiame
PARAMOUNT Broadway & 43rd St., N. Y.

ATSIDARO ŠIANDIEN
NAUJAS... SUJAUDINĄS... NUSTEBINĄS!
Galingiausias iš visų judis * Ženklas
1500 MILIONŲ
Laisvų Vyrų ir Moterų Visame Pasaulyje. Dėl Šio Vieno Įvykio
LIETUVA
VĖL BUS LAISVA!
Vokiečių Armijos supliekimas STALINGRADE. — Matyk judžių žaibą.
"THE CITY THAT STOPPED HITLER --- STALINGRAD"
Būtinai pamatyk "KATUSHA"—naujausią slaptąjį Sovietų ginklą, kuris žudo nacius, kaip kirmėles. Dar niekada savo gyvenime jūs nematėte tokio galingo judžio.
VICTORIA THEATRE
BROADWAY Ir 46th STREET, NEW YORK.

ANTRA DIDŽIOJI SAVAITĖ!
POTEMKINO JUDŽIAI PARODO
TIKRĄJĄ PRIEŽASTĮ, KODĖL RUSIJA KOVOJA!
"SEEDS OF FREEDOM"
Galingai sušiandienintas garsus Sergijo Eisensteino klasiškas judis "Potemkin," su Henry Hull ir Aline MacMahon. Tai judis, kuris sujungia 1905 m. revoliucijos dienas su šiandienine kova prieš fašizmą.
Nuolat nuo 9 A. M. — Vėlai Rodoma Kas Šeštadienį.
STANLEY THEATRE 7th Ave. tarp 41-42 Sts., N. Y. Atvėdintas Oras. — WI-7-9686

Patiko Vakacijos

Aną dieną teko kalbėtis su Ignu Daužicku, dirbančiu Petro Kapicko įstaigoje. Ignas tik ką buvo sugrįžęs iš vakacijų arba, kaip mes vadiname, atostogų. Jis buvo išvykęs su Džimiu Sutkumi, Juozu Šapolu ir kriaučių kontraktoriumi Matuliu.

—Kur buvai? — klausiu Igno.

— Pas Bloznelius, ką Laisvėje garsinasi, — atsako jis.

— Kaip sekėsi?

— Geriau, kaip tikėjausi, — atsako. — Gražiai vaišino, draugiški tie Bloznelių žmonės. Maudytis buvo kur — žodžiu, viskas puiku.

— Kaip tavo frentams ten patiko?

— Jie taipgi gerai pasitenkinę ir džiaugiasi nuvykę. Beje, Blozneliai ne tik draugiški žmonės, bet ir geri laisviečiai, Laisvės patrijotai. Sekamais metais aš ir vėl ten trauksiu.

Iš viso šitie keturi "boisai" išbuvo ten apie savaitę laiko. Nuvyko ir parvyko laiveliu, plaukiojančiu Hudsono upe.

Rep.

Zasu Pitts filmoje "Let's Face It;" ten pat vaidina Bob Hope, Betty Hutton, Paramount Teatre, New Yorke.

MIRĖ

Rugs. 1 d. Sea View ligoninėje mirė Aleksandras Batowich, 62 metų amžiaus. Jis gyveno po num. 223 65th St., Brooklyne. Bus palaidotas šeštadienį, rugs. 4 d. St. John's kapinyne. Velionis paliko dvi seseris — Mrs. Kazeo ir Mrs. Levonavich, taipgi du brolius, Joną ir Antaną. Kūnas pašarvotas velionio namuose. Laidotuvėmis rūpinasi graborius J. Garšva.

REIKALINGA VIDURAMŽĖ MOTERIS
Dirbti maloniai mažai šeimynai su 2 kūdikiais. Duosime kambarį. Mažas apartmentas. $20 į savaitę. Kreipkitės pas:
H. SWARZMAN,
901 Washington Ave., Brooklyn
Tel. Ne. 8-1345
(208-210)

REIKALAVIMAI
Reikalinga asmens prižiūrėti 6-šių šeimynų namą (janitor ir handyman). Renda veltui. Dėl daugiau informacijų, kreipkitės: F. C., 292 Lincoln Ave., Brooklyn, N. Y.
(208-209)

RANDAVOJIMAI
Pasirandavoja fornišiuotas kambarys Williamsburge. Prašome kreiptis vakarais nuo 5-tos iki 9-tai val. vakarais.—A. Rutkūnas, 499 Grand St., Brooklyn, N. Y. (207-209)

Vieną Mėnesį Veltui!
Pasirandavoja po 3 ir 4 kambarių apartmentai, karštas vanduo, gražus kampinis namas. Išmaliavosime pagal jūsų skonį. Trys blokai nuo Williamsburg tilto ir nuo visų kitų stočių. Renda $15—$20 į mėnesį. Kreipkitės pas Janitor, Apt. 4. 95 Marcy Ave., kampas So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (208-210)

Pasiranduoja 4 švarūs kambariai, ant viršutinių lubų, 6-šių šeimynų name. Viskas geroj tvarkoj. Renda $19. Arti stočių. Kreipkitės pas: Guardino, 51 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUSIRINKIMAI
LAISVĖS VAJUS GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ
Nepamirškite savo organizacijos susirinkime pasitarti Laisvės vajaus reikalu. Turime iš anksto prisirengti ir pasiryžusiai darbuotis, kad vajus pavyktų. (x)

Dubinskis Pradėjo "Kryžiaus Karą" Prieš Hillmaną

David Dubinsky, reakcinio sparno Amerikos Darbo Partijoje lyderis, pradėjo kryžiaus karą prieš Sidney Hillmaną, Amalgameitų unijos prezidentą. Dubinskis tą karą pradėjo per savo unijos (ILGWU) organą Justice ir per kitus vietos angliškuosius laikraščius, kuriems davė apmokamus skelbimus.

Dubinskio kaltinimai Hillmanui yra toki: Hillmanas, pasisakydamas už tai, kad Amerikos Darbo Partijoje vadovaujančią rolę vaidintų ne atskiri asmenys, bet darbo unijos, pataikaująs komunistams! Girdi, pagal Hillmano planą, daugelis darbo unijos vadų, kuriais esą komunistai, užimtų Darbo Partijoje svarbias vietas, vaidintų ten svarbų vaidmenį!

Reakcininkai dabar pradėjo rėkauti ir šūkauti, būk Hillmanas esąs toks ir kitokis. Jei ko, tie reakciniai rėksniai dar gali Hillmaną apšaukti komunistu ir, žinoma, "Maskvos agentu."

Bet plačiosios masės New Yorko miesto unijistų nesutinka su reakcininkais, vadovaujamais Dubinskio. Jos stoja su Hillmanu ir su kairiuoju Darbo Partijoje sparnu, stojančiu už Hillmano pasiūlymą.

Maspeth, L. I.

Kareivio Walter Milinčiaus Vestuvės Šeštadienį

Šeštadienį, rugsėjo 4 d. apsiveda maspethietis kareivis Walter Milunec (Milinčius) su Miss Dorothy Winters. Šliūbas bus Šv. Stanislovo Romos katalikų bažnyčioje, o vestuvių pokylis įvyks vakare Navickio salėje, Maspethe.

Rep.

Scena iš filmos "The City that Stopped Hitler—Heroic Stalingrad," šiandien, šeštadienį (rugsėjo 4 d.) pradedama rodyti naujai atidaromame Victoria Teatre, Broadway ir 46-th St., New Yorke. Tai nepaprastai įdomi filma, kiekvienam reikalinga pamatyti.

Darbiečiai Stato Savo Kandidatą Manhattane

Manhattane šiemet Amerikos Darbo Partija stato savo kandidatu į miesto tarybą Eugenijų Connolly, tos partijos sekretorių Manhattan apskrityje. Connolly yra žymus veikėjas, visuomenininkas. Darbiečiai pasiryžo jį šiemet išrinkti.

Pereitą pirmadienį, vakare, Amerikos Darbo Partija buvo sušaukusi Manhattano apskrities savo naujai išrinktųjų komiteto narių susirinkimą; ten ir buvo pareikšta, kad Eugenijus Connolly turįs būti šiemet išrinktas į miesto tarybą.

Darbo Partijos Manhattane pirmininku ir vėl išrinktas kovingasis kongresmanas, Vito Marcantonio.

"Laisvėje" galima gauti Apsigynimo Bonai

Visų susipratusių Darbininkų pareiga skaityti "Laisvę"

LeVANDA FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius-Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
Veltui Šermeninė (KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
Darbininkų Įstaiga
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIOS BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Stanley Rutkūnas
Savininkas
282 Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
Paukštienos pietai šeštadieniais, sekmadieniais ir legalėse šventėse
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
Tel. EVergreen 4-9612

Naudokitės Gera Proga
Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.
30 Dienų Nuolaida

Akiniai už $7.50
Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.
STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA

532 Grand Street, Brooklyn
KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui. Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.
Tel. EVergreen 4-8802 Sav. V. LUKOŠEVIČIUS.

Gražus Pasirinkimas

Paauksuotas $1.00 ir aukščiau
Auksinis $8.50 ir aukščiau.

Puikiausi moderniniai žiedai. Setas $30.00 ir aukščiau.

Inicialinis žiedas, $15.00 ir aukščiau.

3-jų kavalkų setas, $2.50 ir aukščiau.
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-2173 ATDARA VAKARAIS.

NOTARY PUBLIC
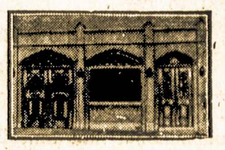
TELEPHONE STAGG 2-5048
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.